

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

**ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE OBEJMUJĄCE OKRES
OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2015 ROKU
SPORZĄDZONE WEDŁUG MIĘDZYNARODOWYCH
STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI
FINANSOWEJ**

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2015 rok zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską i zawiera:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
Dodatkowe informacje i objaśnienia

Podpisy członków Zarządu PCC EXOL SA:

Mirosław Siwirski
Prezes Zarządu

Rafał Zdon
Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Beata Dobecka
Główny Księgowy
CWB Partner Sp. z o.o.
spółki prowadzącej księgi
rachunkowe PCC EXOL SA

Brzeg Dolny, 18 marca 2016 roku

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	12
Nota 1 Informacje ogólne	12
Nota 2 Skład Grupy Kapitałowej	13
Nota 3 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PCC EXOL	14
Nota 4 Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	14
Nota 5 Zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
Nota 6 Cykliczność, sezonowość działalności	14
Nota 7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
7.1 Kontynuacja działalności	14
7.2 Oświadczenie o zgodności	15
7.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	15
7.4 Przekształcenie danych porównawczych	15
Nota 8 Oświadczenia Zarządu	15
8.1 Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania	15
8.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	15
Nota 9 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	16
Nota 10 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	20
Nota 11 Zastosowane zasady rachunkowości	21
11.1 Zasady konsolidacji	21
11.2 Rzeczowe aktywa trwałe	22
11.3 Wartości niematerialne	23
11.4 Wartość firmy	24
11.5 Koszty finansowania zewnętrznego	25
11.6 Leasing	25
11.7 Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych	25
11.8 Instrumenty finansowe	26
11.9 Instrumenty pochodne	29
11.10 Hierarchia wyceny do wartości godziwej	30
11.11 Zapasy	30
11.12 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31
11.13 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	32
11.14 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne	32
11.15 Kapitał własny	32
11.16 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	33
11.17 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	33
11.18 Rezerwy	34
11.19 Świadczenia pracownicze	34
11.20 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	35
11.21 Bienne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów	35
11.22 Przychody	35
11.23 Koszt własny sprzedaży	37
11.24 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	37
11.25 Przychody i koszty finansowe	37
11.26 Podatek dochodowy	38
11.27 Zysk netto na akcję	39
11.28 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	39
11.29 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych	39
11.30 Zastosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń	40
Nota 12 Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	41

Nota 13 Przychody i koszty	42
13.1 Przychody ze sprzedaży	42
13.2 Koszty według rodzaju, w tym koszty świadczeń pracowniczych	42
13.3 Pozostałe przychody operacyjne	43
13.4 Pozostałe koszty operacyjne	43
13.5 Przychody finansowe.....	44
13.6 Koszty finansowe.....	44
13.7 Zyski lub straty netto wg kategorii instrumentów	45
Nota 14 Podatek dochodowy.....	47
14.1 Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto	48
14.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	48
14.3 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	49
14.4 Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	50
Nota 15 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	50
Nota 16 Zysk przypadający na jedną akcję.....	51
Nota 17 Dywidendy wypłacone	51
Nota 18 Rzeczowe aktywa trwałe	52
Nota 19 Wartości niematerialne	55
19.1 Wartość firmy oraz know-how o nieokreślonym okresie użytkowania.....	58
Nota 20 Połączenie jednostek gospodarczych.....	59
Nota 21 Inwestycje w jednostki zależne	60
Nota 22 Zapasy	62
Nota 23 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	63
Nota 24 Pozostałe aktywa finansowe	64
Nota 25 Pozostałe aktywa	64
Nota 26 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65
Nota 27 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały.....	65
27.1 Wyemitowany kapitał akcyjny	65
27.2 Kapitał zapasowy.....	67
27.3 Inne dochody całkowite.....	67
27.4 Zyski zatrzymane	68
Nota 28 Rezerwy.....	68
28.1 Zmiana stanu rezerw	68
28.2 Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.....	69
28.3 Pozostałe rezerwy.....	69
Nota 29 Świadczenia pracownicze	70
29.1 Programy akcji pracowniczych.....	70
29.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia.....	70
Nota 30 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	71
Nota 31 Leasing.....	74
31.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu.....	74
31.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca.....	74
31.3 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca.....	74
Nota 32 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	75
Nota 33 Pozostałe zobowiązania finansowe.....	76
Nota 34 Pomoc rządowa.....	76
Nota 35 Zobowiązania i należności warunkowe	77
35.1 Zobowiązania warunkowe	77
35.2 Należności warunkowe	78
Nota 36 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy	78
36.1 Zabezpieczenie umów kredytowych oraz umów pożyczek z podmiotami spoza Grupy PCC	78

Nota 37 Informacje o podmiotach powiązanych	79
37.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	79
37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi.....	81
37.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	82
Nota 38 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	84
38.1 Ryzyko stopy procentowej i płynności	84
38.2 Ryzyko walutowe.....	87
38.3 Inne ryzyko cenowe.....	90
38.4 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe.....	90
38.5 Ryzyko cen surowców	92
38.6 Ryzyko kredytowe	92
Nota 39 Zarządzanie kapitałem	94
Nota 40 Instrumenty finansowe	94
Nota 41 Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	97
Nota 42 Struktura zatrudnienia	97
Nota 43 Wynagrodzenie biegłego rewidenta	97
Nota 44 Zdarzenia po dniu bilansowym	98

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
		w PLN	w PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	13.1	514 847 858	511 032 467
Koszt własny sprzedaży	13.2	(435 800 123)	(448 424 026)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		79 047 735	62 608 441
Koszty sprzedaży	13.2	(22 625 763)	(20 918 516)
Koszty ogólnego zarządu	13.2	(25 295 064)	(22 065 266)
Pozostałe przychody operacyjne	13.3	541 784	545 035
Pozostałe koszty operacyjne	13.4	(1 236 345)	(1 244 696)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		30 432 347	18 924 998
Przychody finansowe	13.5	103 065	421 151
Koszty finansowe	13.6	(11 555 031)	(13 548 905)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		18 980 381	5 797 244
Podatek dochodowy	14	(4 235 816)	(1 771 008)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		14 744 565	4 026 236
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto		14 744 565	4 026 236
Inne całkowite dochody z tytułu:			
<u>Pozycje, które po spełnieniu określonych warunków zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:</u>		5 382 917	4 989 247
Skutki wyceny instrumentów zabezpieczających	27.3	11 622	(2 385 372)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	27.3	(2 208)	670 646
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		5 373 504	6 703 973
<u>Pozycje, które nigdy nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</u>		(13 505)	(78 481)
Zyski (Straty) aktuarialne	27.3	(16 673)	(96 890)
Podatek odroczony od zysków (strat) aktuarialnych		3 168	18 409
Inne całkowite dochody netto		5 369 413	4 910 766
Całkowite dochody ogółem		20 113 978	8 937 002
Zysk (strata) na akcje z działalności kontynuowanej			
zwykły	16	0,09	0,02
rozwodniony	16	0,09	0,02

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	stan na 31.12.2015 w PLN	stan na 31.12.2014 w PLN
Aktywa trwałe		386 867 839	381 067 921
Rzeczowe aktywa trwałe	18	181 344 667	177 909 264
Wartość firmy	19	117 004 239	114 623 480
Pozostałe wartości niematerialne	19	88 256 149	88 423 741
Inwestycje w jednostkach zależnych	21	170 507	111 436
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14.3	92 277	-
Aktywa obrotowe		135 726 048	140 911 917
Zapasy	22	47 024 065	55 431 421
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	73 914 479	74 275 785
Pozostałe aktywa finansowe	24	20 326	
Należności z tyt. podatku dochodowego	23	171 038	211 009
Pozostałe aktywa	25	1 178 423	1 304 989
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	13 417 717	9 688 713
SUMA AKTYWÓW		522 593 887	521 979 837

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

PASywa		stan na 31.12.2015 w PLN	stan na 31.12.2014 w PLN
Kapitał własny		238 768 867	220 379 733
Wyemitowany kapitał akcyjny	27.1	172 484 374	172 484 374
Kapitał zapasowy	27.2	35 798 370	34 251 424
Inne skumulowane dochody całkowite	27.3	2 012 187	2 016 278
Zyski zatrzymane	27.4	17 612 873	6 140 098
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		10 861 063	5 487 559
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		238 768 867	220 379 733
Zobowiązania długoterminowe		178 622 679	212 632 704
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30	155 502 091	190 763 586
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.3	23 013 711	21 717 651
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	-	58 500
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	29	106 877	92 967
Zobowiązania krótkoterminowe		105 202 341	88 967 400
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	70 080 519	69 546 993
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30	26 101 059	10 677 387
Pozostałe zobowiązania finansowe	33	4 990 793	5 386 381
Bieżące zobowiązania podatkowe	32	1 192 302	769 995
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	32	255 106	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	29	78 080	52 934
Rezerwy krótkoterminowe	28.1	2 504 482	2 533 710
Zobowiązania razem		283 825 020	301 600 104
SUMA PASYWÓW		522 593 887	521 979 837

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Inne skumulowane dochody całkowite	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Razem
	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN
Stan na 01.01.2015	172 484 374	34 251 424	2 016 278	6 140 098	5 487 559	220 379 733
Wyplata dywidendy	-	-	-	(1 724 844)	-	(1 724 844)
Podział zysku za 2014 rok	-	1 546 946	-	(1 546 946)	-	-
Zysk/(strata) za rok bieżący	-	-	-	14 744 565	-	14 744 565
Zyski /(straty) aktuarialne	-	-	(13 505)	-	-	(13 505)
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania przepływów pieniężnych	-	-	9 414	-	-	9 413
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	5 373 504	5 373 504
Stan na 31.12.2015	172 484 374	35 798 370	2 012 187	17 612 873	10 861 063	238 768 867
Stan na 01.01.2014	172 484 374	32 443 801	3 809 485	9 106 930	(1 216 414)	216 628 176
Wyplata dywidendy	-	-	-	(5 174 531)	-	(5 174 531)
Podział zysku za 2013 rok	-	1 807 622	-	(1 807 622)	-	-
Zysk/(strata) za rok bieżący	-	-	-	4 026 236	-	4 026 236
Zyski /(straty) aktuarialne	-	-	(78 481)	-	-	(78 481)
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania przepływów pieniężnych	-	-	(1 714 726)	-	-	(1 714 726)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	(10 913)	6 703 973	6 703 973
Stan na 31.12.2014	172 484 374	34 251 424	2 016 278	6 140 098	5 487 559	220 379 733

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
	w PLN	w PLN
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk (strata)za rok obrotowy	14 744 565	4 026 236
Korekty zysku netto:	25 644 854	24 791 013
Bieżący podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	3 071 820	1 194 702
Koszty/przychody finansowe ujęte w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	9 986 808	11 617 803
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	97 696	(23 662)
Amortyzacja aktywów trwałych	9 845 258	9 496 126
(Dodatnie)/ujemne różnice kursowe netto	72 454	8 468
Inne	43 000	114 125
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	2 527 818	2 383 451
Zmiany w kapitale obrotowym:	17 052 285	11 021 918
(Zwiększenie)/zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	2 056 798	7 275 118
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	10 502 867	(16 105 909)
(Zwiększenie)/zmniejszenie pozostałych aktywów	187 328	(468 577)
Zwiększenie/(zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	3 115 896	18 554 868
Zwiększenie /(zmniejszenie) rezerw	1 189 396	1 766 417
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej	57 441 704	39 839 166
Zapłacony podatek dochodowy	(3 050 233)	(1 391 342)
Zwrócony podatek dochodowy	302 761	916 589
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	54 694 232	39 364 413
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy/wydatki z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym	(17 920)	-
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	33 376	73 017
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(12 695 845)	(9 392 493)
Nabycie akcji/udziałów w jednostkach zależnych	(4 102 072)	(69 800)
Środki pieniężne netto (wydane) / wygenerowane w związku z działalnością inwestycyjną	(16 782 461)	(9 389 276)

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
	w PLN	w PLN
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z pożyczek i kredytów	-	135 898 272
Wpływy z tytułu emisji papierów dłużnych	-	14 957 686
Wykup własnych bonów dłużnych	(1 574 942)	(15 000 000)
Spłata pożyczek i kredytów	(20 912 145)	(143 619 500)
Zapłacone odsetki	(10 006 933)	(13 136 329)
Dywidendy wypłacone na rzecz:	(1 724 844)	(5 174 531)
Akcjonariuszy jednostki dominującej	(1 380 571)	(4 141 714)
Akcjonariuszy pozostałych	(344 273)	(1 032 817)
Płatności z tytułu umów leasingu	-	(46 837)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	(34 218 863)	(26 121 239)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	3 692 908	3 853 898
Przejęcie kontroli nad spółką zależną	92 215	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	9 688 713	5 820 123
Zmiana stanu różnic kursowych z tytułu środków pieniężnych	(56 119)	14 692
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	13 417 717	9 688 713

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Nota 1 Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa PCC EXOL („Grupa”) składa się z PCC EXOL SA i jej spółek zależnych (patrz nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2015 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej PCC EXOL SA działa na podstawie:

- statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego z dnia 26 marca 2008 roku (Rep. A nr 5041/2008), wraz z późniejszymi zmianami
- Kodeksu spółek handlowych

Siedzibą Jednostki Dominującej jest Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4.

Aktualnie Jednostka Dominująca jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306150.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 020716361.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest:

- przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej,
- produkcja gazów technicznych,
- produkcja pozostałych wyrobów chemicznych,
- handel wyrobami chemicznymi.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych objętych konsolidacją sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Rokiem obrotowym Jednostki Dominującej oraz objętych konsolidacją spółek zależnych jest rok kalendarzowy.

Podmiotem dominującym spółki PCC EXOL SA jest PCC SE (Duisburg, Niemcy).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej była następująca:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg, Niemcy	138 057 133	138 057 133	80,04%	88,39%
Carlson Venture	Tortola, Brytyjskie Wyspy Dziewicze	26 696 314	26 696 314	15,48%	9,00%
Pozostali	GPW w Warszawie	7 730 927	7 730 927	4,48%	2,61%
		172 484 374	172 484 374		

Nota 2 Skład Grupy Kapitałowej

Na 31 grudnia 2015 roku w skład Grupy wchodziła Jednostka Dominująca - PCC EXOL SA oraz następujące spółki powiązane:

Nazwa jednostki	Siedziba	przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Metoda konsolidacji
PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel	Stambuł (Turcja)	Przedstawicielstwo handlowe na terenie MEA	100%	100%	Nie konsolidowana
PCC Chemax Inc.	Piedmont (Stany Zjednoczone Ameryki)	Opracowywanie, produkcja i sprzedaż wyrobów chemicznych	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
PCC EXOL PHILIPPINES INC.	Batangas (Filipiny)	Produkcja alkoholi oraz kwasów tłuszczowych	100%	100%	Nie konsolidowana
Tensis Sp. z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	produkcji formacji chemicznych dla przemysłu lekkiego i ciężkiego	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej zostały przedstawione w notce 21 Inwestycje w jednostki zależne.

Wielkości uzasadniające wyłączenia spółki PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o.(Turcja) z konsolidacji:

	<u>w zł.</u>
Suma bilansowa na 31.12.2015	270 631
Udział procentowy w sumie bilansowej Jednostki Dominującej (w %)	0,05%
Przychody za okres 01.01.2015 do 31.12.2015	867 938
Udział procentowy w przychodach Jednostki Dominującej (w %)	0,21%
Aktywa netto na 31.12.2015	157 238
Wynik finansowy za okres 01.01.2015 do 31.12.2015	93 826

Spółka PCC EXOL PHILIPPINES INC. nie rozpoczęła działalności produkcyjnej do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego.

Jednostki wyłączone z konsolidacji wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualną utratę wartości.

Nota 3 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PCC EXOL

W dniu 15 stycznia 2015 roku PCC Exol SA dokonała zakupu 100% udziałów spółki Tensis Sp. z o.o. Przeniesienie własności udziałów odbyło się z dniem podpisania umowy. Zbywającym udziały jest spółka powiązana PCC Rokita SA.

W 2015 roku nie miała miejsca sprzedaż jednostek gospodarczych ani zaniechanie prowadzonej działalności.

Nota 4 Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu w okresie objętym sprawozdaniem finansowym, a także na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji przedstawia się następująco:

- Mirosław Siwirski   Prezes Zarządu
- Rafał Zdon   Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej w okresie objętym sprawozdaniem finansowym, a także na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji przedstawia się następująco:

- Waldemar Preussner
- Alfred Pelzer
- Wiesław Klimkowski
- Daniel Ozon
- Kamilla Spark

Nota 5 Zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd dnia 18 marca 2016 roku.

Nota 6 Cykliczność, sezonowość działalności

Zarówno cykliczność jak i jej sezonowość nie dotyczy Grupy Kapitałowej.

Nota 7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

7.1 Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności spółek wchodzących w skład Grupy.

7.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Spółka zależna PCC Chemax prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z US GAAP. Dla potrzeb sprawozdania skonsolidowanego dokonywane są określone korekty.

Spółka zależna Tensis prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z polityką rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami. Dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania finansowego są dokonywane niezbędne przekształcenia sprawozdań finansowych ww. spółek zależnych.

7.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z mniejszą dokładnością.

7.4 Przekształcenie danych porównawczych

Jednostka Dominująca nie dokonała przekształcenia danych porównawczych

Nota 8 Oświadczenia Zarządu

Zgodnie z wymogami § 91 ust. 1 pkt. 5 *Rozporządzenia Ministra Finansów z 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim* Zarząd Jednostki dominującej składa następujące oświadczenia:

8.1 Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania

Zarząd oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za 2015 rok zawiera prawdziwy obraz jej rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

8.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zgodnie ze statutem Emitenta, uchwałą nr 29/15 z dnia 23 czerwca 2015 roku, po otrzymaniu rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015 oraz do przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2015 roku. Wybranim audytorem jest firma BDO Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa.

Zarząd PCC Exol SA oświadcza, że firma BDO Sp. z o.o., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za 2015 rok został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz Biegły Rewident dokonujący badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Nota 9 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, związanymi z nimi standardami i interpretacjami zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) według stanu obowiązującego na 31 grudnia 2015 roku oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. 2009 Nr 33, poz. 260). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z jednostkowym sprawozdaniem finansowym PCC EXOL sporządzonym na 31 grudnia 2015 roku, zatwierdzonym do publikacji przez Zarząd i opublikowanym tego samego dnia co skonsolidowane sprawozdanie finansowe, celem uzyskania pełnej informacji o sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na 31 grudnia 2015 roku oraz wyniku finansowym za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

W 2015 roku Spółki Grupy przyjęły wszystkie zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresie sprawozdawczym.

Przyjęcie nowych i zatwierdzonych przez UE standardów– i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Spółek Grupy wpływających na wielkości wykazane w sprawozdaniach finansowych sporządzonych za rok 2015 oraz okres porównawczy

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 rok są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2014 rok.

Zmiany standardów i interpretacji obowiązujące od 1 stycznia 2015 roku, według szacunków Zarządu Spółek Grupy, nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują lub będą obowiązywać dla okresów sprawozdawczych kończących się po 31 grudnia 2015 roku, nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2015 roku:

- zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2010-2012),

- zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2011-2013),
- zmiana do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”,
- interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”.

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii .

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Nowy standard został opublikowany 24 lipca 2014 roku, ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”

Standard został opublikowany 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Standard został opublikowany 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jest dozwolone jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności w: MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz związanych z nimi interpretacjach. 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczając o rok datę wejścia w życie tego standardu.

- MSSF 16 „Leasing”

Nowy standard został opublikowany 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jest dozwolone jego wcześniejsze zastosowanie, ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15. Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując

leasingobiorcom wykazywanie w aktywach i zobowiązaniach z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

– Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które są stosowane w przypadku połączeń jednostek.

– Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 „Wartości niematerialne”

Zmiany w MSR 16 i MSR 38 zostały opublikowane 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany stanowią dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

– Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 41 „Rolnictwo”

Zmiany w MSR 16 i 41 zostały opublikowane 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany te wskazują, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

– Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

– Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)

25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- MSSF 5 „Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana”, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,
- MSSF 7 „Instrumenty finansowe”, ujawnienia m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,
- MSR 19 „Świadczenia pracownicze”, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,
- MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Powyższe zmiany mają zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później.

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień stricte finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszy też projekt zmian do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki.

Zmiany mogą być zastosowane niezwłocznie, a obowiązkowo dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później.

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”
Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji.

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

- Zmiany w MSR 12 „Podatek dochodowy”

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

W zakresie wyżej wymienionych nowych standardów i interpretacji, które nie zostały opublikowane przez Komisję Europejską w dziennikach urzędowych Unii Europejskiej Grupa nie dokonała szczegółowej analizy ich wpływu na sprawozdania finansowe. Jednakże analizując zakres zmian ocenia się, że zmiany te nie będą miały istotnego wpływu na kształt skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Nota 10 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W przypadku gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarządy Spółek w Grupie, kierując się subiektywną oceną, określają i stosują politykę rachunkowości, która zapewnia, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

W stosowaniu polityki rachunkowości wobec poniższych zagadnień największe znaczenie, obok szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Założenia szacunków opierają się na aktualnej wiedzy Zarządów Spółek odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje związane z przyjętymi założeniami zostały zaprezentowane poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

Wycena oraz okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień objęcia kontroli nad jednostką zależną zidentyfikowane aktywa i pasywa spełniające kryteria ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceniane są do wartości godziwej.

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Wartości rezydualne środków trwałych nie były szacowane ze względu na trudności w ich ustaleniu lub ze względu na przewidywane nieistotne wartości.

Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane w ostatnim kwartale każdego roku obrotowego.

Wartość odzyskiwalna majątku trwałego

W razie wystąpienia przesłanek utraty wartości (MSR 36 *Utrata wartości aktywów*) Grupa dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Wartość firmy ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest testowana raz do roku wg stanu na 31 grudnia.

Badanie utraty wartości aktywów oparte jest na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu.

W przypadku stwierdzenia utraty wartości testowanych środków trwałych i wartości niematerialnych Grupa dokonuje odpowiednich odpisów aktualizujących wartość aktywów.

Wycena rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe

Rezerwy na odprawy emerytalne są szacowane przez aktuariuszy w przypadku Spółki Dominującej oraz Tensis Sp.z o.o. Spółka PCC Chemax z siedzibą w Stanach Zjednoczonych nie tworzy rezerw na odprawy emerytalne.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy, są szacowane przez pracowników służb finansowych.

Rezerwy i zobowiązania warunkowe

Zgodnie z MSR 37 w zakresie rozpoznawania i wyceny rezerw oraz zobowiązań warunkowych Grupa dokonuje oceny prawdopodobieństwa potencjalnych zobowiązań. Jeżeli wystąpienie zdarzenia jest prawdopodobne Grupa tworzy rezerwę w odpowiedniej wysokości. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia w ocenie Grupy jest możliwe, lecz jest mało prawdopodobne ujmowane jest zobowiązanie warunkowe.

Podatek odroczony

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment ich zrealizowania, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązują na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składniki aktywów z tytułu podatku odroczonego, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na ich wykorzystanie.

Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów obrotowych

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów obrotowych. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej, Grupa dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu bieżącej wartości przewidywanych przepływów pieniężnych z wyłączeniem należności i zapasów, których odpisy szacuje się w odniesieniu do okresu przeterminowania i okresów nie wykazujących rotacji.

Nota 11 Zastosowane zasady rachunkowości

11.1 Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe PCC EXOL SA oraz sprawozdanie finansowe kontrolowanych przez Spółkę jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, są w całości eliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą, a przestają być konsolidowane z dniem ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Jednostka Dominująca ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną innej jednostki.

Ewentualne udziały niekontrolujące prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako kapitał własny oddzielnie od kapitału własnego Jednostki Dominującej.

Zapłatę za przejęcie wycenia się w wartości godziwej stanowiącej sumę wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych oraz wyemitowanych udziałów kapitałowych na dzień przejęcia. Zapłata za przejęcie obejmuje również wszelkie aktywa oraz zobowiązania wynikające z ustaleń dotyczących warunkowej zapłaty, jeśli ustalenia takie mają miejsce. Koszty związane z przejęciem rozlicza się jako koszty okresu, w którym są ponoszone, przy czym koszty emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych ujmuje się zgodnie z MSR 32 i MSR 39.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących.

Jeżeli wysokość zapłaty za przejęcie, powiększona o udziały niedające kontroli oraz w przypadku połączenia realizowanego etapami, o wartość godziwą udziału kapitałowego w jednostce przejmowanej, przewyższa wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto Grupa ujmuje wartość firmy.

W sytuacji gdy cena przejęcia jest niższa niż wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto, Grupa ujmuje w sprawozdaniu z dochodów zysk z okazijnego nabycia.

11.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, wykazywane są w sprawozdaniu z dochodów całkowitych w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe nie są amortyzowane.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie. Wartość przeglądu podlega amortyzacji w okresie do następnego przeglądu lub do końca okresu użytkowania danego środka trwałego w zależności od tego, który moment wystąpi wcześniej. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	69-79 lat
Budynki i budowle	10-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	3-40 lat
Środki transportu	4-12 lat
Pozostałe środki trwałe	3-15 lat

Jeżeli przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaistniałyby okoliczności, które wskazywałyby na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, Grupa dokonuje oszacowania ich wartości odzyskiwalnej. Jeżeli oszacowana wartość odzyskiwalna jest niższa niż wartość bilansowa aktywów, Grupa ujmuje odpis aktualizujący. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w pozycji pozostałe koszty operacyjne, odwrócenie odpisów aktualizujących ujmowane jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Metoda amortyzacji, okres amortyzacji oraz ewentualna wartość końcowa (rezydualna) podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany szacunków, błędy*.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. W sytuacji, gdy nie ma wystarczającej pewności, że własność zostanie przeniesiona na koniec okresu leasingu, aktywa są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przez okres leasingu lub ich ekonomicznej użyteczności.

11.3 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i/lub odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są

amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wszelkie wynikające z weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany szacunków, błędy*.

Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane na utratę wartości wg. stanu na 31 grudnia, zgodnie z metodologią MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Nie użytkowane czasowo wartości niematerialne są okresowo, indywidualnie weryfikowane pod kątem utraty wartości.

Koszty prac badawczych są odpisywane do sprawozdania z dochodów w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub części – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Składniki wartości niematerialnych podlegają amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika, wynoszący:

Typ	Okres
Patenty, znaki towarowe i licencje	3-15 lat
Koszty prac rozwojowych	4 lat
Oprogramowanie komputerowe	3-6 lat
Relacje inwestorskie	14 lat

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w momencie jego wyksięgowania.

11.4 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy podlega corocznie testowi na utratę wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Strata z tytułu utraty wartości nie podlega odwróceniu w następnym okresie. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

11.5 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających znacznego okresu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, są kapitalizowane jako część kosztu nabycia lub wytworzenia do momentu, w którym aktywa te są gotowe do użytkowania lub sprzedaży. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia

11.6 Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar sprawozdania z dochodów całkowitych.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, o ile przeniesienie prawa własności nie jest pewne.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w sprawozdaniu z dochodów całkowitych metodą liniową przez okres trwania leasingu.

11.7 Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością

godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy.

11.8 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie składnika aktywów finansowych u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w sprawozdaniu finansowym Spółek z Grupy w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy.

Aktywa finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (część z nich wyznaczona jest jako instrument zabezpieczający w ramach zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych).

Powyższa klasyfikacja instrumentów finansowych jest oparta na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań finansowych, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne dzielą się na: instrumenty pochodne zabezpieczające, instrumenty pierwotnie zabezpieczające wyłączone spod rachunkowości zabezpieczeń, oraz instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę.

Wartość bilansową dotyczącą przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie

zapadalności powyżej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego kwalifikuje się do aktywów lub

zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych jest zaliczana wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji, z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Grupa staje się stroną umowy (kontraktu), z której to składnik aktywów finansowych wynika.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej (za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających).

W Grupie do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicje instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej, a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W

zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej są zaliczane głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne, jak również pożyczki i nabyte nienotowane instrumenty dłużne niezaliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których jest posiadany zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Grupa zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne, o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne wyznaczone, jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych, o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka Grupy staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone na instrumenty zabezpieczające.

Do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec

okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej Grupa zalicza głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zaciągnięte kredyty i pożyczki oraz obligacje. Zobowiązania zaliczone do tej kategorii wycenia się w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Grupa objęła zaciągnięte zobowiązania finansowe (pożyczki) denominowane w EUR (lub ich części) zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, poprzez wyznaczenie ich jako instrument zabezpieczający planowane transakcje sprzedaży produktów i usług denominowanych w lub indeksowanych do kursu EUR/PLN.

11.9 Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wynikowy zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w sprawozdaniu z dochodów, chyba że dany instrument pochodny pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Instrumenty prezentuje się, jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne klasyfikuje się jako krótkoterminowe, gdy termin ich realizacji nie przekracza 12 miesięcy, lub jako długoterminowe, gdy termin ich realizacji jest dłuższy.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicje instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do sprawozdania z dochodów,
- wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

11.10 Hierarchia wyceny do wartości godziwej

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, które wyceniane są w wartości godziwej hierarchicznie, zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

- Poziom 1 - Ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje),
- Poziom 2 - Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach) - np. większość instrumentów pochodnych,
- Poziom 3 - Ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Pozycja instrumentu finansowego w hierarchii wartości godziwej jest uzależniona od najniższej podstawy wyceny wpływającej na ustalenie jego wartości godziwej.

11.11 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym przez jednostkę gospodarczą od urzędów skarbowych) oraz kosztów transportu, załadunku, wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się upusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Zakupione **materiały** wykazuje się rzeczywistych cenach nabycia. Wycena rozchodów materiałów następuje wg cen średnioważonych.

Zakupione **towary** wycenia się w rzeczywistych cenach nabycia. Ich zakup obciąża bezpośrednio koszty działalności. Wycena rozchodów towarów następuje wg cen średnioważonych.

Materiały i towary na dzień bilansowy wycenia się według cen nabycia, nie wyższych od ich cen sprzedaży netto (nie dotyczy materiałów przeznaczonych do produkcji).

Wyroby gotowe i produkty w toku produkcji wycenia się w wysokości bezpośrednich kosztów wytworzenia obejmujących wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robociznę bezpośrednią oraz narzuty pośrednich kosztów produkcji ustalonych przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy są wykazywane w wartości netto tj. w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania według następujących zasad:

- zapasy zalegające w magazynach w okresie od 6 do 12 miesięcy obejmowane są odpisem w wysokości 10% ich wartości,
- zapasy zalegające w magazynach w okresie od 1 roku do 2 lat obejmowane są odpisem w wysokości 50% ich wartości,

- zapasy zalegające w magazynach dłużej niż 2 lata obejmowane są odpisem w wysokości 100% ich wartości.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ustalone wg powyższych zasad mogą zostać zmniejszone w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych informacji, z których wynika, iż nie doszło do utraty wartości.

Odpisy aktualizujące są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów, jako koszt własny sprzedaży. Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów jest ujmowane jako korekta kosztu własnego sprzedaży.

11.12 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej) pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku należności krótkoterminowych o terminie płatności do 360 dni wycena ta odpowiada kwocie należnej zapłaty.

Gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli została zastosowana metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności jest przeprowadzana na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na dzień bilansowy.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową należności i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o efektywną stopę procentową. Prawdopodobieństwo uzyskania przyszłych strumieni pieniężnych jest ustalone w oparciu o analizę danych historycznych. Kwota odpisów może ulec zmniejszeniu w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych dokumentów, z których wynika, iż należności zostały zabezpieczone i ich zapłata jest wysoce prawdopodobna.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,
- kwestionowanych przez dłużnika (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zwleka, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności

- w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości roszczenia niezajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- należności dochodzonych na drodze sądowej.

Ponadto dokonuje się odpisów aktualizujących należności z wyjątkiem należności od spółek powiązanych, których termin wymagalności na dzień bilansowy przekroczył:

- 90 dni – w wysokości 50% wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem,
- 150 dni – w wysokości 100 % wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałyby ustalony, gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w sprawozdaniu z dochodów jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne.

11.13 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne składają się z gotówki w kasie oraz depozytów płatnych na żądanie. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

11.14 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne

Grupa ujmuje aktywa jako rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny spółki,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do spółki korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności, co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

11.15 Kapitał własny

W sprawozdaniu finansowym Grupy kapitał własny stanowią:

- Kapitał zakładowy (akcyjny) ujmowany w wysokości wykazywanej w statucie oraz Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla Jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału

- akcyjnego Jednostki dominującej pomniejszają wartość kapitału własnego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym,
- Kapitał zapasowy tworzony jest z: nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, ustawowego i dobrowolnego odpisu z zysku. Kapitał zapasowy służy pokryciu strat,
  - Zyski zatrzymane, na które składają się:
    - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych),
    - zysk lub strata bieżącego okresu obrotowego,
  - Inne skumulowane dochody całkowite, na które składają się:
    - skumulowane zyski/straty z aktualizacji wyceny ustalone w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia,
    - zyski i straty aktuarialne,
    - skutek podatkowy odnoszący się do skumulowanych zysków/strat ujętych w innych skumulowanych dochodach całkowitych.
  - Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.

11.16 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, uwzględniającej koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

11.17 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązania wycenia się w zamortyzowanym koszcie. W przypadku, gdy skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, zobowiązania długoterminowe prezentuje się w wysokości wartości bieżącej (zdyskontowanej).

Zobowiązanie zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, jeżeli:

- oczekuje się ze zostanie ono uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego,
- jest posiadane przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- jest ono wymagalne w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego lub
- Grupa nie posiada bezwarunkowego prawa do odroczenia daty wymagalności zobowiązania przez okres, co najmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania, które nie spełniają powyższych kryteriów są zaliczane do zobowiązań długoterminowych.

Jeżeli Grupa oczekuje i ma możliwość refinansowania lub prolongaty zobowiązania na okres co najmniej dwunastu miesięcy po dniu bilansowym w ramach istniejącej umowy kredytowej, zobowiązanie to jest klasyfikowane jako długoterminowe, nawet jeśli byłoby ono wymagalne w terminie krótszym. Jednakże w przypadku, gdy możliwość refinansowania lub prolongaty zobowiązania nie zależy od uznania Grupy (gdyż na przykład nie istnieje porozumienie o refinansowaniu), to nie można uznać, że istnieje

możliwość refinansowania, a zobowiązanie takie jest zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych.

Niektóre zobowiązania krótkoterminowe, takie jak zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz niektóre rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu kosztów wynagrodzeń i innych kosztów operacyjnych, wchodzą w skład kapitału obrotowego wykorzystywanego w normalnym cyklu działalności operacyjnej Grupy. Takie pozycje związane z działalnością operacyjną są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych, nawet jeśli są wymagalne w terminie dłuższym niż dwanaście miesięcy od dnia bilansowego.

11.18 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

11.19 Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalne

Grupa wypłaca świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych. Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego dla Spółki Dominującej przez niezależnego aktuarium a dla pozostałych spółek zależnych przez służby finansowe metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań.

Zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze stopa dyskontowa powinna być ustalana na podstawie rentowności wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie w którym powstają.

Świadczenia związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom Spółek z Grupy przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między

innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz odszkodowania z tytułu zobowiązania do powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy.

Wysokość rezerwy na ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów aktualizowana jest na ostatni dzień roku obrotowego oraz na ostatni dzień półrocza danego roku obrotowego.

Rezerwy na pozostałe świadczenia związane z ustaniem stosunku pracy tworzone są w momencie ustania stosunku pracy.

Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia.

11.20 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Jednostka Dominująca oraz spółka zależna Tensis kompensuje zobowiązania z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz aktywa tych funduszy. Takie rozwiązanie odzwierciedla związek pomiędzy Funduszem a Jednostką Dominującą, w których to występuje ona w roli powiernika.

Oznacza to, że Podmiot Dominujący oraz spółka zależna ma tytuł prawny do aktywów Funduszy, jednak beneficjentem jest Fundusz oraz ich członkowie.

11.21 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały zrealizowane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Pomimo tego, że czasami występuje konieczność oszacowania kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest zazwyczaj mniejszy niż w przypadku rezerw. Grupa tworzy bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów na przewidywane koszty:

- których powstanie jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa,
- które wynikają z przeszłych zdarzeń oraz spowodują wykorzystanie już posiadanych albo przyszłych aktywów jednostki,
- dla których jest możliwy wiarygodny szacunek kwoty.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej łącznie ze zobowiązaniami.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów są dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów są zaliczane otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne. Dotyczy to w szczególności dotacji na zakup środków trwałych oraz dofinansowania prac rozwojowych.

11.22 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o

podatek od towarów i usług (VAT) i inne podatki (poza akcyzowym) oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni).

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług, które można wiarygodnie oszacować oraz określić poziom realizacji, są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania.

W przypadku, kiedy wartości umowy nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania (pod warunkiem, że zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Grupę korzyści ekonomicznych oraz że da się wiarygodnie wycenić wysokość przychodu).

Dotacje rządowe

Grupa ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwie powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do sprawozdania z dochodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana jednostce gospodarczej celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

11.23 Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów,
- odsetki od zobowiązań.

Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu są wykazywane odrębnie w sprawozdaniu z dochodów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

11.24 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych są zaliczane w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
- z utworzeniem/rozwiązaniem odpisów aktualizujących wartość środków trwałych, wartości niematerialnych oraz należności,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonych w koszt własny sprzedaży,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami niezwiązanymi ze zwykłą działalnością.

11.25 Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- odpisów aktualizujących wartość inwestycji w akcje i udziały,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i pasywów na koniec okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej aktywów w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

11.26 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy Grupy obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyników podatkowych poszczególnych spółek (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Spółka Dominująca PCC EXOL SA posiada zezwolenie nr 271 z dnia 1 października 2013 roku na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny.

Zezwolenie udzielone zostało do dnia 31 grudnia 2026 roku. Zgodnie z nim Spółka zobowiązała się do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 10 745 000,00 PLN w terminie do 31.12.2015 roku,
- zwiększenia zatrudnienia po dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy w zakładzie zlokalizowanym na terenie strefy o co najmniej 6 nowych pracowników najpóźniej w terminie do 31.12.2015 roku.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2015 r Jednostka Dominująca poniosła 14 059 454 zł wydatków określonych w zezwoleniu i wypełniła warunek dotyczący wzrostu zatrudnienia.

Zgodnie z zezwoleniem i art. 17 pkt. 34 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Spółka Dominująca będzie w przyszłości korzystała ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym dochodu Spółki uzyskiwanego na obszarze specjalnej strefy ekonomicznej.

Podatek odroczony

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych między wartością bilansową składników aktywów i zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a odpowiadającą im podstawą opodatkowania stosowaną do obliczania wysokości zysku opodatkowanego, a także od nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się zasadniczo dla wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie tych różnic przejściowych. Tego rodzaju aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się, jeżeli różnice przejściowe wynikają z wartości firmy lub z początkowego ujęcia (poza połączeniem jednostek) innych aktywów i zobowiązań w transakcji, która nie wpływa na zysk podatkowy ani księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Wycena zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego odzwierciedla skutki podatkowe, które nastąpią odpowiednio do przewidywanego przez Grupę sposobu realizacji lub rozliczenia na dzień bilansowy wartości bilansowych aktywów i zobowiązań.

Zmiany w okresie sprawozdawczym wartości bilansowych aktywów i zobowiązań na odroczony podatek dochodowy są odnoszone do sprawozdania z dochodów, o ile nie dotyczą pozycji których zmiany bilansowe są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów całkowitych.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w sprawozdaniu z dochodów całkowitych, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.

11.27 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji występujących w danym okresie sprawozdawczym.

11.28 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej sporządza się metodą pośrednią.

11.29 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna (polski złoty) są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji, lub kursu określonego w towarzyszącym danej transakcji kontrakcie terminowym typu „*forward*”.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna (polski złoty) są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach pieniężnych ujmuje się w wynik okresu, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych,
- różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla danego okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sytuacji gdy wahania kursów są znaczące (wtedy stosuje się kursy wymiany z dat dokonania transakcji). Wszelkie różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i odrębnej pozycji w kapitale (odpowiednio, wraz z odniesieniem do udziałów

niedających kontroli).

W przypadku zbycia działalności prowadzonej za granicą wszystkie różnice kursowe skumulowane w kapitale własnym w odniesieniu do tej działalności i przypisywane właścicielom Spółki przenosi się na wynik.

Ponadto w przypadku częściowego zbycia jednostki zależnej niepowodującego utraty kontroli nad tą jednostką, proporcjonalna część skumulowanych różnic kursowych zostaje przeniesiona na udziały niedające kontroli, w związku z czym nie ujmuje się jej w wyniku.

Wartości firmy oraz korekty do wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania składników aktywów i zobowiązań przejętych w chwili nabycia zagranicznej firmy traktuje się jako aktywa i zobowiązania tej firmy i przelicza po kursie wymiany obowiązującym na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje się w kapitale własnym.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	31.12.2015	31.12.2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
USD	3,7928	3,1784
EUR	4,1848	4,1893

11.30 Zastosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń

Na dzień bilansowy Grupa stosowała zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, polegających na ograniczeniu zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmian kursu walutowego związanego z planowanymi transakcjami sprzedaży produktów i usług denominowanych w/lub indeksowanych do kursu EUR/PLN, poprzez wyznaczenie, jako instrument zabezpieczający, zaciągniętych przez Grupę zobowiązań finansowych (pożyczek) denominowanych w EUR (lub ich części).

Nota 12 Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Grupa nie wydzieliła w strukturze organizacyjnej segmentów operacyjnych. Prezentacja wyników finansowych Grupy odbywa się przy założeniu, że działalność Grupy to jeden segment sprawozdawczy.

Nota 12.1 Informacje dotyczące produktów i usług

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Grupy produktów:	442 295 086	429 771 883
surfaktanty anionowe	160 984 525	161 513 035
surfaktanty niejonowe	180 630 031	185 559 839
surfaktanty amfoteryczne	7 918 243	5 242 974
produkty specjalistyczne	92 762 286	77 456 035
Towary i materiały	71 382 137	80 228 263
Usługi	1 170 636	1 032 321
Razem	514 847 858	511 032 467

Nota 12.2 Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został sporządzony według lokalizacji odbiorców

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Polska	268 401 272	257 809 413
Europa Zachodnia	80 666 771	89 535 537
Bliski Wschód i Afryka	25 765 109	35 425 954
Europa Środkowo-Wschodnia	49 916 931	47 803 742
Reszta świata	90 097 775	80 457 821
Razem	514 847 858	511 032 467

Nota 12.3 Informacje dotyczące głównych klientów

W prezentowanych okresach koncentracja sprzedaży przewyższającej 10% przychodów ogółem kształtowała się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Odbiorca 1	69 045 832	78 581 300
Pozostali odbiorcy	445 802 026	432 451 167
Razem	514 847 858	511 032 467

Nota 13 Przychody i koszty

13.1 Przychody ze sprzedaży

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	442 295 086	429 771 883
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	71 382 137	80 228 263
Przychody ze sprzedaży usług	1 170 636	1 032 321
Razem działalność kontynuowana	514 847 858	511 032 467
Działalność zaniechana		
Razem działalność zaniechana	-	-
Razem przychody ze sprzedaży	514 847 858	511 032 467

13.2 Koszty według rodzaju, w tym koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(9 845 258)	(9 496 126)
Koszty świadczeń pracowniczych	(31 405 489)	(24 618 839)
Zużycie materiałów i energii	(327 787 350)	(339 449 145)
Usługi obce	(34 056 959)	(32 964 169)
Podatki i opłaty	(2 416 582)	(2 318 528)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(2 304 898)	(2 314 410)
Pozostałe koszty	(4 764 078)	(5 568 820)
Razem koszty rodzajowe	(412 580 614)	(416 730 037)
Zmiana stanu produktów, produkcji w roku i rozliczeń międzyokresowych	471 510	5 166 131
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	16 270	105 752
Koszty sprzedaży (+)	22 625 763	20 918 516
Koszty ogólnego zarządu (+)	25 295 064	22 065 266
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(364 172 007)	(368 474 372)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(71 280 703)	(79 929 409)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(325 633)	19 239
Odsetki od zobowiązań	(21 780)	(39 484)
Koszt własny sprzedaży	(435 800 123)	(448 424 026)

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Koszty wynagrodzeń	(24 667 507)	(19 221 021)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(3 303 399)	(2 583 349)
Koszty innych świadczeń pracowniczych	(3 434 583)	(2 814 469)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(31 405 489)	(24 618 839)

13.3 Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk netto ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	25 703
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	109 041	81 009
Zysk z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	12 516	39 729
Otrzymane dotacje	12 577	13 245
Otrzymane kary i odszkodowania	260 275	104 110
Zwrot podatków	-	12 633
Nadwyżki inwentaryzacyjne	31 988	15 839
Inne	14 429	252 767
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	541 784	545 035

13.4 Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Strata netto ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(66 110)	(41 771)
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	(154 045)	-
Strata z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(44 102)	-
Niedobory i szkody składników majątku obrotowego w granicach przekraczających normy	(37 033)	(42 151)
Darowizny przekazane	(17 958)	(12 698)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	(107 641)	(131 877)
Koszty pokryte odszkodowaniami	-	(45 000)
Kary z tytułu wad dostarczonych towarów	-	(51 580)
Utworzenie rezerwy na VAT	-	(539 907)
Odpłatność z tyt. możliwości wcześniejszego rozwiązania umowy	(639 914)	-
Inne	(169 542)	(379 712)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(1 236 345)	(1 244 696)

13.5 Przychody finansowe

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek	78 702	420 030
lokaty bankowe	1 183	5 697
rachunki bieżące	32	167
nieterminowe spłaty należności	76 721	414 166
od udzielonych pożyczek	766	-
Zyski z tytułu różnic kursowych	23 277	-
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	1 086	1 121
Przychody finansowe ogółem	103 065	421 151

13.6 Koszty finansowe

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Koszty z tytułu odsetek	(10 104 244)	(11 439 232)
od kredytów i pożyczek	(9 636 385)	(11 008 592)
z tytułu leasingu finansowego	-	(6 848)
od wyemitowanych bonów dłużnych i obligacji	(2 670)	(136 020)
od faktoringu	(455 772)	(287 638)
pozostałe	(9 417)	(134)
Straty z tytułu różnic kursowych	(510 575)	(818 479)
Prowizje bankowe i z tyt. faktoringu	(413 855)	(751 982)
Koszty związane z otrzymaniem poręczenia finansowego	(155 220)	(452 681)
Rezerwa na koszty z tyt. odsetek od podatku VAT	-	(86 061)
Koszty związane z wyemitowanymi akcjami	(255 758)	-
Strata z wyceny udziałów w podmiotach zależnych	(69 800)	-
Koszty transakcyjne powstałe na przejściu spółki	(43 000)	-
Pozostałe koszty finansowe	(2 579)	(470)
Koszty finansowe ogółem	(11 555 031)	(13 548 905)

Ponadto Grupa poniosła koszty odsetek od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w wysokości 21,8 tys. zł w roku 2015 i 39,5 tys. zł w roku 2014, które ujęła w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów (nota 13.2).

W okresie od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku Spółka dokonała płatności odsetek od pożyczek i kredytów w wysokości 10 007 tys. zł (13 136 tys. zł w 2014 r.).

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

13.7 Zyski lub straty netto wg kategorii instrumentów

za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego o koszcie	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	13.5	-	-	78 702	-	-	78 702
Koszty z tytułu odsetek	13.6	-	-	-	(10 094 827)	-	(10 094 827)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	13.5 i 13.6	-	-	667 043	(1 162 645)	-	(495 602)
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących	13.3 i 13.4	-	-	(45 004)	-	-	(45 004)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	13.4	-	-	(107 641)	-	-	(107 641)
Różnice kursowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przeklasyfikowane do wyniku finansowego		-	-	-	-	11 622	11 622
Ogółem zysk/ (strata) netto		-	-	593 100	(11 257 472)	11 622	(10 652 751)

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Instrumenty zabezpieczające	
Przychody z tytułu odsetek	13.5	-	-	420 030	-	-	420 030
Koszty z tytułu odsetek	13.6	-	-	-	(11 432 250)	-	(11 432 250)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	13.5 i 13.6	-	-	271 289	(261 857)	-	9 432
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących	13.3 i 13.4	-	-	81 009	-	-	81 009
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	13.4	-	-	(131 877)	-	-	(131 877)
Różnice kursowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przeklasyfikowane do wyniku finansowego		-	-	-	-	(2 385 372)	(2 385 372)
Ogółem zysk/ (strata) netto		-	-	640 451	(11 694 107)	(2 385 372)	(13 439 028)

Nota 14 Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy	(3 071 820)	(1 194 702)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(3 202 790)	(1 177 765)
Korekty podatku za poprzednie okresy	130 970	(16 937)
Odroczony podatek dochodowy	(1 163 996)	(576 306)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(1 163 996)	(576 306)
Razem	(4 235 816)	(1 771 008)

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Inne dochody całkowite		
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(2 208)	670 646
Podatek dochodowy dotyczący zysków/ (strat aktuarialnych	3 168	18 409
Obciążenia podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych	960	689 055

Spółka zależna PCC Chemax z siedzibą w Stanach Zjednoczonych kalkuluje podatek dochodowy według 38% stawki podatkowej (34% podatek federalny i 4% podatek stanowy).

14.1 Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto

Uzgodnienie podatku dochodowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk brutto przed opodatkowaniem	18 980 381	5 797 244
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, wg tytułów:		
przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	(3 059 831)	(1 803 930)
przychody naliczone w latach poprzednich stanowiące przychód podatkowy	14 245 416	7 352 666
koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	214 773	1 478 280
koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	18 861 600	12 202 715
inne zmiany podstawy opodatkowania	2 349 239	2 079 598
inne zmiany podstawy opodatkowania	5 541 549	6 052 661
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	15 920 550	3 993 313
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym po rozliczeniu darowizny i straty podatkowej	15 474 664	3 993 313
Podatek dochodowy według stawki 19% i 38% (spółka zależna)	3 202 790	1 000 852
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(130 970)	193 850
Podatek dochodowy bieżący wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z dochodów	3 071 820	1 194 702

14.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk brutto przed opodatkowaniem	18 980 381	5 797 244
Podatek wyliczony według obowiązującej stopy podatkowej	(3 606 272)	(1 101 476)
Podatek od przychodów niepodlegających opodatkowaniu	2 644 418	1 094 729
Podatek od kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(3 476 586)	(1 526 605)
Korekty podatku za poprzednie okresy	130 970	(16 937)
Korekty konsolidacyjne	(8 150)	-
Różnica wynikająca z zastosowania stopy podatkowej obowiązującej w innych regulacjach prawno- podatkowych	79 804	(222 792)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(4 235 816)	(1 773 082)
Efektywna stopa podatkowa	22,32%	30,58%

14.3 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Stan aktywów z tytułu podatku odroczonego na początek okresu, w tym:	2 194 082	1 776 743
odniesionych na wynik finansowy	2 175 040	1 776 110
odniesionych na kapitał własny	19 042	633
Zwiększenia, w tym:	1 099 878	601 754
rozszerzenie Grupy Kapitałowej	76 840	
odniesione na wynik finansowy	1 019 870	583 345
odniesione na kapitał własny	3 168	18 409
Zmniejszenia	(1 359 396)	(184 415)
odniesione na wynik finansowy	(1 359 396)	(184 415)
Różnice kursowe	2 163	-
Stan aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu, w tym:	1 936 727	2 194 082
odniesionych na wynik finansowy	1 914 517	2 175 040
odniesionych na kapitał własny	22 210	19 042
Elementy aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	383 420	1 870 232
Rezerwy	595 786	289 990
Różnice kursowe	218 968	14 818
Podatek odroczonego od wyceny instrumentów zabezpieczających	22 033	19 042
Ulga z tytułu prowadzenia działalności na terenie SSE	716 520	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 936 727	2 194 082

Aktywa z tytułu podatku odroczonego w wysokości 92 277 wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynikają z dokonania w ramach każdej spółki kompensaty aktywa ze zobowiązaniami z tytułu podatku odroczonego.

14.4 Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Stan zobowiązań z tytułu podatku odroczonego na początek okresu, w tym:	23 911 733	23 458 550
odniesionych na wynik finansowy	23 688 163	22 564 334
odniesionych na kapitał własny	223 570	894 216
Zwiększenia	1 079 668	1 152 149
rozszerzenie Grupy Kapitałowej	15 348	
odniesione na wynik finansowy	1 062 112	1 152 149
odniesione na kapitał własny	2 208	-
Zmniejszenia	(237 642)	(847 559)
odniesionych na wynik finansowy	(237 642)	(176 914)
odniesionych na kapitał własny	-	(670 645)
Różnice kursowe	104 401	148 593
Stan zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	24 858 160	23 911 733
odniesionych na wynik finansowy	24 632 383	23 688 163
odniesionych na kapitał własny	225 778	223 570
Elementy zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych trwałego	8 928 299	7 987 174
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością wartości niematerialnych	15 694 000	15 694 000
Różnice kursowe	10 083	-
Podatek odroczonego od wyceny instrumentów zabezpieczających	225 778	223 570
Pozostałe	-	6 990
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24 858 160	23 911 733

Nota 15 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Jednostka Dominująca oraz Spółka zależna Tensis Sp. z o.o. zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych tworzą odpis na ten Fundusz.

Aktywa Funduszu są kompensowane ze zobowiązaniami wobec Funduszu.

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Pożyczki udzielone pracownikom	61 731	55 263
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	178 323	59 560
Zobowiązania wobec Funduszu	(82 536)	(115 138)
Saldo po skompensowaniu	157 518	(315)
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujęty w kosztach operacyjnych okresu obrotowego	263 890	214 814

Nota 16 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadający na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadający na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk netto	14 744 565	4 026 236
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	172 484 374	172 484 374
Podstawowy zysk na akcję	0,09	0,02

Nota 17 Dywidendy wypłacone

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Dywidenda wypłacona	1 724 844	5 174 531
Zaliczka na poczet dywidendy	-	-
Razem	1 724 844	5 174 531

Uchwałą nr 16 z dnia 8 czerwca 2015 roku, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Jednostki Dominującej, podjęło decyzję w sprawie podziału zysku za 2014 rok i wypłaty dywidendy. Zgodnie z uchwałą:

- kwotę 1 546 946 zł przeznaczono na kapitał zapasowy,
- kwotę 1 724 844 zł przeznaczono na wypłatę dywidendy.

Wartość dywidendy na jedną akcję zwykłą wyniosła 0,01 zł. Wszystkie akcje Emitenta, uprawnione do udziału w zysku za 2014 rok, uczestniczyły w nim w takim samym zakresie. Lista akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy (dzień dywidendy) została uchwalona na dzień 15 czerwca 2015 roku.

W dniu 25 czerwca 2015 roku uprawnionym akcjonariuszom wypłacono dywidendę.

Rekomendacja Zarządu Jednostki Dominującej dotycząca podziału zysku za rok 2015

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd Jednostki Dominującej nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2015.

Nota 18 Rzeczowe aktywa trwałe

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Grunty	4 720 362	4 355 532
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	91 809 669	92 445 919
Urządzenia techniczne i maszyny	60 092 212	62 918 106
Środki transportu	524 303	406 847
Inne środki trwałe	4 321 411	5 055 721
Części zamienne	965 365	1 055 433
Środki trwałe w budowie	18 911 345	11 671 706
Środki trwałe razem:	181 344 667	177 909 264
- w tym użytkowane na mocy umów leasingu finansowego	-	200 728

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Części zamienne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku								
Wartość brutto	4 637 783	113 532 622	116 460 957	2 201 228	12 584 867	1 055 433	11 671 706	262 144 596
Umorzenie	(282 251)	(21 086 703)	(53 542 851)	(1 794 381)	(7 529 146)	-	-	(84 235 332)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	4 355 532	92 445 919	62 918 106	406 847	5 055 721	1 055 433	11 671 706	177 909 264
Zmiany w roku 2015								
Rozszerzenie grupy kapitałowej	321 509	655 122	226 172	159 400	21 062	-	-	1 383 265
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	991 892	1 185 460	5 610	218 574	-	(2 401 536)	-
Nakłady na środki trwałe w budowie wraz z rozliczeniem zaliczek	-	-	-	-	-	-	9 641 175	9 641 175
Zakup	-	18 395	13 377	53 110	39 746	-	-	124 628
Zmiana stanu części zamiennych	-	-	-	-	-	(90 068)	-	(90 068)
Zmiany z tytułu likwidacji, sprzedaży, darowizny i odpłatnego przekazania	(113 784)	(594 768)	(4 041)	(61 188)	-	-	-	(773 781)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	195 514	1 042 924	(102 653)	34 637	16 579	-	-	1 187 001
Amortyzacja	(38 409)	(2 749 815)	(4 144 209)	(74 113)	(1 030 271)	-	-	(8 036 817)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku								
Wartość brutto	5 057 944	116 232 386	118 332 697	2 494 576	13 405 767	965 365	18 911 345	275 400 080
Umorzenie	(337 582)	(24 422 717)	(58 240 485)	(1 970 273)	(9 084 356)	-	-	(94 055 413)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	4 720 362	91 809 669	60 092 212	524 303	4 321 411	965 365	18 911 345	181 344 667

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Części zamienne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku								
Wartość brutto	4 387 903	110 221 874	112 575 813	2 073 199	11 929 987	943 294	5 826 110	247 958 180
Umorzenie	(247 226)	(17 937 590)	(49 408 626)	(1 678 246)	(6 250 043)	-	-	(75 521 731)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	4 140 677	92 284 284	63 167 187	394 953	5 679 944	943 294	5 826 110	172 436 449
Zmiany w roku 2014								
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	1 271 817	3 770 347	141 529	225 272	-	(5 408 965)	-
Nakłady na środki trwałe w budowie wraz z rozliczeniem zaliczek	-	-	-	-	-	-	11 254 561	11 254 561
Zakup	-	148 130	37 211	156 113	53 509	-	-	394 963
Zmiana stanu części zamiennych	-	-	-	-	-	112 139	-	112 139
Zmiany z tytułu likwidacji, sprzedaży, darowizny i odpłatnego przekazania	-	-	(14 866)	(163 697)	-	-	-	(178 563)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	249 880	1 696 407	129 340	26 549	283 151	-	-	2 385 327
Amortyzacja	(35 025)	(2 954 719)	(4 171 113)	(148 600)	(1 186 155)	-	-	(8 495 612)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku								
Wartość brutto	4 637 783	113 532 622	116 460 957	2 201 228	12 584 867	1 055 433	11 671 706	262 144 596
Umorzenie	(282 251)	(21 086 703)	(53 542 851)	(1 794 381)	(7 529 146)	-	-	(84 235 332)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	4 355 532	92 445 919	62 918 106	406 847	5 055 721	1 055 433	11 671 706	177 909 264

Zarówno w roku 2015 jak i 2014 Grupa nie aktywowała amortyzacji na projekty inwestycyjne.

W 2015 roku amortyzacja ujęta w wyniku finansowym wynosiła 9 845,3 tys. zł. W analogicznym okresie porównawczym była to kwota 9 496,1 tys. zł

Najistotniejsze projekty inwestycyjne ujęte w środkach trwałych w budowie:

Nazwa projektu	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Budowa nowego reaktora etoksylacji (projekt zawieszony)	2 307 318	2 307 318
Rozbudowa Instalacji do produkcji Betain	15 751 269	8 589 261

Kwoty ograniczeń tytułu prawnego związane z ustanowionymi na środkach trwałych Grupy zabezpieczeniami zostały przedstawione w nocie [34 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupy](#).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zobowiązania inwestycyjne, wynikające z umów realizacji, zawartych przed dniem bilansowym, które nie zostały ujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiły 245 tys. zł. W przeważającej części są to zobowiązania z tytułu zakupu i budowy środków trwałych.

Nota 19 Wartości niematerialne

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Nabyte koncesje, patenty, licencje	3 501 610	3 486 215
Oprogramowanie komputerowe	148	1 759
Koszty zakończonych prac rozwojowych	33 278	914
Wartość firmy	117 004 239	114 623 480
Wartości niematerialne w trakcie realizacji	39 804	-
Know how	82 600 000	82 600 000
Relacje inwestorskie	2 074 960	2 322 292
Inne wartości niematerialne	6 349	12 561
Wartości niematerialne razem:	205 260 388	203 047 221

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Relacje inwestorskie	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerowe	know how o nieokreślonym okresie użytkowania	Inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku									
Wartość brutto	4 578	6 395 821	114 623 480	6 261 439	54 440	82 600 000	200 498	-	210 140 256
Umorzenie	(3 664)	(4 073 529)	-	(2 775 224)	(52 681)	-	(187 937)	-	(7 093 035)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	914	2 322 292	114 623 480	3 486 215	1 759	82 600 000	12 561	-	203 047 221
Zmiany w roku 2015									
Rozszerzenie grupy kapitałowej	26 935	-	321 931	-	-	-	-	-	348 866
Rozliczenie środków trwałych w budowie	9 841	-	-	585 522	-	-	-	(585 522)	9 841
Nakłady na środki trwałe w budowie wraz z rozliczeniem zaliczek	-	-	-	-	-	-	-	585 522	585 522
Zakup	-	-	-	16 134	-	-	-	39 804	55 938
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	246 714	2 058 828	(5 163)	-	-	1 196	-	2 301 575
Amortyzacja	(4 412)	(494 046)	-	(581 098)	(1 611)	-	(7 408)	-	(1 088 575)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku									
Wartość brutto	216 916	7 114 148	117 004 239	6 940 585	54 440	82 600 000	1 323 523	39 804	215 293 655
Umorzenie	(183 638)	(5 039 188)	-	(3 438 975)	(54 292)	-	(1 317 174)	-	(10 033 267)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	33 278	2 074 960	117 004 239	3 501 610	148	82 600 000	6 349	39 804	205 260 388

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Relacje inwestorskie	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerowe	know how o nieokreślonym okresie użytkowania	Inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku									
Wartość brutto	4 578	5 492 762	112 035 179	6 066 678	54 440	82 600 000	172 186	-	206 425 823
Umorzenie	(2 748)	(3 106 026)	-	(2 092 185)	(50 930)	-	(155 518)	-	(5 407 407)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	1 830	2 386 736	112 035 179	3 974 493	3 510	82 600 000	16 668	-	201 018 416
Zmiany w roku 2014									
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	-	-	6 135	-	-	-	(6 135)	-
Zakup	-	-	-	14 066	-	-	-	-	14 066
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	349 571	2 588 301	69 145	-	-	2 098	-	3 009 115
Amortyzacja	(916)	(414 015)	-	(577 624)	(1 751)	-	(6 205)	-	(1 000 511)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku			-						-
Wartość brutto	4 578	6 395 821	114 623 480	6 261 439	54 440	82 600 000	200 498	-	210 140 256
Umorzenie	(3 664)	(4 073 529)	-	(2 775 224)	(52 681)	-	(187 937)	-	(7 093 035)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	914	2 322 292	114 623 480	3 486 215	1 759	82 600 000	12 561	-	203 047 221

19.1 Wartość firmy oraz know-how o nieokreślonym okresie użytkowania

Wykazana w sprawozdaniu skonsolidowanym wartość firmy obejmuje:

- wartość firmy w kwocie 96 292 122 zł (w okresie porównywalnym 96 292 122 zł), wynikającą z przejęcia w 2011 roku zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącej obecnie podstawową działalność Spółki dominującej. Integralną częścią nabytej działalności było know-how w wartości 82 600 000 zł (w okresie porównywalnym 82 600 000 zł), obejmujące wiedzę technologiczną i produkcyjną, które uznano za składnik wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Ww. składniki alokowano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję surfaktantów,
- wartość firmy w kwocie 20 390 186 zł (w okresie porównywalnym 18 331 358 zł, różnica wynika z wyceny wartości w USD na PLN), powstała w wyniku przejęcia w 2013 roku spółki zależnej PCC Chemax. Wartość firmy powstała z rozliczenia zakupu przypisano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję chemii specjalistycznej, która obecnie pokrywa się z działalnością w/w jednostki zależnej,
- wartość firmy w kwocie 321 931 zł, powstała w wyniku przejęcia w 2015 roku spółki zależnej Tensis Sp. z o.o. Wartość firmy powstała z rozliczenia zakupu przypisano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję chemii specjalistycznej, która obecnie pokrywa się z działalnością w/w jednostki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość firmy o łącznej wartości bilansowej 96 292 122 zł (w okresie porównywalnym 96 292 122 zł) oraz know-how o wartości 82 600 000 zł (w okresie porównywalnym 82 600 000 zł), powstałe w Jednostce Dominującej oraz wartość firmy o wartości bilansowej 20 390 186 zł (w okresie porównywalnym 18 331 358 zł, różnica wynika z wyceny) powstałej w spółce zależnej Chemax poddano corocznemu testowi na utratę wartości, opartemu na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

W przypadku obydwu jednostek generujących przepływy pieniężne (tj. produkcja surfaktantów oraz produkcja chemii specjalistycznej) oszacowanie wartości odzyskiwalnej zostało oparte na aktualnych na dzień bilansowy 5-letnich prognozach akceptowanych przez Zarząd jednostki dominującej (okres prognozy) oraz szacunku wartości rezydualnej po okresie prognozy. Szacunek przepływów pieniężnych obejmuje ustalanie przepływów z działalności operacyjnej uwzględniających zmianę stanu w kapitale obrotowym i nie uwzględniającym przepływów o charakterze inwestycyjnym oraz podatkowym. Przepływy po okresie prognozy oszacowano w oparciu o przepływy środków pieniężnych ostatniego okresu prognozy.

Szacunek zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparto na następujących założeniach:

- Stopa dyskontowa oparta została na modelu średnioważonego kosztu kapitału z uwzględnieniem waluty w jakiej ustalone były przepływy pieniężne. Dla przepływów w walucie krajowej (PLN) stopa ta wynosiła 7,1% (w okresie porównywalnym 7,3%), dla przepływów w USD stopa ta wynosiła 7,3% (w okresie porównywalnym 7,5%),
- Stopę wzrostu po okresie prognozy przyjęto na poziomie 0% (w okresie porównywalnym 0%).

Przeprowadzone testy nie potwierdziły zaistnienia utraty wartości. W ocenie Zarządu żadne możliwe zmiany w założeniach, na których oparto szacunek wartości odzyskiwalnej ww. jednostek generujących przepływy pieniężne nie spowodują sytuacji w której wartość księgowa danej jednostki byłaby wyższa od jej wartości odzyskiwalnej.

Nota 20 Połączenie jednostek gospodarczych

W 2015 roku nie miało miejsca połączenie jednostek gospodarczych, zaniechanie działalności gospodarczej lub sprzedaż jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych.

Połączenie PCC EXOL SA z Tensis Sp. z o.o. po dniu bilansowym.

1 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu połączenia Spółki ze spółką zależną Tensis Sp. z o.o.

Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej Tensis Sp. z o.o. na spółkę przejmującą PCC EXOL SA. Na skutek połączenia spółka przejmowana Tensis Sp. z o. o. została rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, a spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej.

Nota 21 Inwestycje w jednostki zależne

W 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w portfelu posiadanych udziałów:

- nabycie udziałów w spółce Tensis Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym. Tensis Sp. z o.o. specjalizuje się w produkcji formacji chemicznych dla przemysłu lekkiego i ciężkiego, dedykowanych potrzebom odbiorców finalnych; głównym celem spółki jest dostarczanie innowacyjnych rozwiązań dla różnych branż przemysłu.
- objęcie udziałów w podwyższonym kapitale spółki PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi (PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel).

W wyniku powyższych zdarzeń, stan inwestycji kapitałowych w Grupie PCC Exol SA w okresie sprawozdawczym kształtował się następująco:

	Akcje i udziały w jednostkach zależnych
Stan na 1 stycznia 2015	111 436
Wartość według ceny nabycia	111 436
Wartość księgową netto na 1 stycznia 2015 r	111 436
Zmiany w roku 2015	128 871
objęcie udziałów w tym:	128 871
<i>PCC EXOL Turcja</i>	<i>128 871</i>
Zmiany w wysokości odpisów aktualizujących	(69 800)
<i>PCC EXOL PHILIPPINES INC.</i>	<i>(69 800)</i>
Stan na 31 grudnia 2015 r.	240 307
Wartość według ceny nabycia	240 307
Odpisy aktualizujące	(69 800)
Wartość księgową netto na 31 grudnia 2015 r.	170 507
Stan na 1 stycznia 2014	41 636
Wartość według ceny nabycia	41 636
Wartość księgową netto na 1 stycznia 2014 r	41 636
objęcie akcji, udziałów w tym:	69 800
nabycie akcji, udziałów w tym:	69 800
<i>PCC EXOL PHILIPPINES INC.</i>	<i>69 800</i>
Stan na 31 grudnia 2014	111 436
Wartość według ceny nabycia	111 436
Wartość księgową netto na 31 grudnia 2014 r.	111 436

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Jednostki zależne na 31.12.2015

Nazwa jednostki	Siedziba	przedmiot działalności	wartość bilansowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Metoda konsolidacji
PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel	Stambuł (Turcja)	Przedstawicielstwo handlowe na terenie MEA	170 507	100%	100%	Nie konsolidowana
PCC Chemax Inc.	Piedmont (Stany Zjednoczone Ameryki)	Opracowywanie, produkcja i sprzedaż wyrobów chemicznych	-	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
PCC EXOL PHILIPPINES INC.	Batangas (Filipiny)	Produkcja alkoholi oraz kwasów tłuszczowych	-	99,99%	100%	Nie konsolidowana
Tensis Sp. z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	produkcji formacji chemicznych dla przemysłu lekkiego i ciężkiego	-	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
			170 507			

Jednostki zależne na 31.12.2014

Nazwa jednostki	Siedziba	przedmiot działalności	wartość bilansowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Udział w prawach głosu %
PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel	Stambuł (Turcja)	Przedstawicielstwo handlowe na terenie MEA	41 636	100%	100%	Nie konsolidowana
PCC Chemax Inc.	Piedmont (Stany Zjednoczone Ameryki)	Opracowywanie, produkcja i sprzedaż wyrobów chemicznych		100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
PCC EXOL PHILIPPINES INC.	Batangas (Filipiny)	produkcja alkoholi oraz kwasów tłuszczowych	69 800	99,99%	100%	Nie konsolidowana
			111 436			

Nota 22 Zapasy

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Materiały	17 627 070	24 401 350
Towary	135 539	646 546
Produkcja w toku	9 234 422	10 813 968
Produkty gotowe	20 027 034	19 569 557
Razem zapasy	47 024 065	55 431 421

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	187 002	178 830
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	314 423	-
zwiększenie (+)/ zmniejszenie (-) odpisu aktualizującego wartość produktów i półproduktów (nota 13.2)	277 539	-
zwiększenie (+)/ zmniejszenie (-) odpisu aktualizującego towary i materiały (nota 13.2)	48 094	(19 239)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	22 374	27 411
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	849 432	187 002

Nota 23 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Razem długoterminowe należności finansowe netto	-	-
Razem długoterminowe należności niefinansowe netto	-	-
Razem długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	-	-
	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	73 463 713	69 663 863
Pozostałe należności finansowe	-	127 869
Odpisy aktualizujące	(765 166)	(749 450)
Razem krótkoterminowe należności finansowe netto (zakres MSSF 7)	72 698 546	69 042 282
należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	972 383	4 960 740
należności z tyt. bieżącego podatku dochodowego	171 038	211 009
zaliczki na środki trwałe	-	186 936
zaliczki na wartości niematerialne i prawne	85 783	85 783
Pozostałe należności niefinansowe	157 767	44
Należności z tyt. korekt podatku dochodowego	794 453	-
Odpis aktualizujący do należności z tyt. Korekt podatku dochodowego	(794 453)	-
Razem krótkoterminowe należności niefinansowe netto	1 386 971	5 444 512
Razem krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	74 085 517	74 486 794
Razem należności krótko i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	74 085 517	74 486 794
Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
a) w walucie polskiej	30 696 563	30 439 410
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	44 948 574	44 796 835
b1.EUR		
- w walucie	7 687 876	8 143 304
- w przeliczeniu na PLN	32 761 884	34 709 204
b2.USD		
- w walucie	3 123 911	2 876 229
- w przeliczeniu na PLN	12 186 690	10 087 631
Należności krótkoterminowe brutto razem	75 645 136	75 236 244

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Należności z tytułu dostaw i usług	87 861 576	77 801 899
Należności rozliczone w ramach faktoringu	(14 397 864)	(8 138 036)
Należności wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	73 463 713	69 663 863

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie [37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi](#).

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 56-dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności. Wartość księgową należności jest zbliżona do ich wartości godziwej. Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyk związanych z należnościami z tytułu dostaw i usług, pozostałymi należnościami oraz polityka Grupy dotycząca zarządzania tymi ryzykami została przedstawiona w nocie [38.6 Ryzyko kredytowe](#).

Nota 24 Pozostałe aktywa finansowe

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Krótkoterminowe	20 326	-
Pożyczki wykazane po koszcie zamortyzowanym	20 326	-
- Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	20 326	-

Nota 25 Pozostałe aktywa

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Pozostałe aktywa	1 178 423	1 304 989
Rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	1 178 423	1 304 989
Przedpłaty na szkolenia	9 048	3 500
Koszty ubezpieczeń	676 973	775 370
Prowizje bankowe i faktoringowe	112 169	104 167
Udział w targach	-	43 222
Koszty podróży służbowych	111 848	56 522
Przedpłaty na usługi	163 726	-
Prenumeraty	-	134 989
Badanie runku	-	166 610
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	104 659	20 609

Nota 26 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Środki pieniężne w banku i w kasie	13 417 717	9 688 713
w tym lokaty krótkoterminowe	194 210	143 294
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 417 717	9 688 713

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
środki w PLN	323 666	169 701
środki w EUR przeliczone na PLN	7 404 663	9 413 627
<i>środki w EUR</i>	1 737 572	2 208 579
środki w USD przeliczone na PLN	5 684 777	98 926
<i>środki w USD</i>	1 457 224	28 207
środki w GBP przeliczone na PLN	4 611	6 459
<i>środki w GBP</i>	797	1 181
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 417 717	9 688 713

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

Wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych są inwestowane w formie lokat terminowych oraz overnight. Grupa uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Nota 27 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały

27.1 Wyemitowany kapitał akcyjny

W okresie od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Jednostki Dominującej.

	Kapitał zakładowy zarejestrowany
Stan na 31.12.2014	172 484 374
Stan na 31.12.2015	172 484 374

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej
A	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	500 000	1,00	500 000
B	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	29 700 000	1,00	29 700 000
C1	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	93 866 000	1,00	93 866 000
C2	zwykłe	brak	brak	27 234 000	1,00	27 234 000
D	zwykłe	brak	brak	9 927 231	1,00	9 927 231,00
E	zwykłe	brak	brak	11 257 143	1,00	11 257 143,00
Razem				172 484 374		172 484 374

W dniu 10 listopada 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki przyjęło uchwałą Program Motywacyjny dla Prezesa (Członka) Zarządu Spółki (Uczestnika Programu) Program Motywacyjny oparty jest o emisję 1 982 723 imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A (dalej też: „Warranty”) uprawniających do objęcia nie więcej niż 1.982.723 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F (dalej: „Akcje”). Przyznanie Warrantów odbywać się będzie na rzecz Uczestnika Programu na warunkach określonych w Uchwale w sprawie Programu Motywacyjnego. Ilość przyznanych Warrantów uprawniających do objęcia Akcji uzależniona będzie od osiągniętego za dany rok obrotowy docelowego poziomu EBITDA.

W dniu 27 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o kwotę nie większą niż 1 982 723 zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg, Niemcy	138 057 133	138 057 133	80,04%	88,39%
Carlson Venture Ltd.	Tortola, Brytyjskie Wyspy Dziewicze	26 696 314	26 696 314	15,48%	9,00%
Pozostali		7 730 927	7 730 927	4,48%	2,61%
		172 484 374	172 484 374		

27.2 Kapitał zapasowy

	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami KSH	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Razem kapitał zapasowy
Stan na 01.01.2015	1 392 837	3 171 636	29 686 951	34 251 424
Podział zysku za rok 2014	261 743	1 285 203	-	1 546 946
emisja akcji serii E	-	-	-	-
Stan na 31.12.2015	1 654 580	4 456 838	29 686 951	35 798 370
Stan na 01.01.2014	834 265	1 922 585	29 686 951	32 443 802
Podział zysku za rok 2013	558 572	1 249 050	-	1 807 622
Stan na 31.12.2014	1 392 837	3 171 636	29 686 951	34 251 424

27.3 Inne dochody całkowite

W związku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Jednostka Dominująca rozpoznała w innych dochodach całkowitych na dzień 31 grudnia 2015 roku zwiększenie w kwocie 11,6 tys. zł. Po uwzględnieniu wpływu podatku odroczonego w innych dochodach całkowitych na 31 grudnia 2015 roku widnieje kwota 9,4 tys. zł.

Dodatkowo inne dochody całkowite uległy zmniejszeniu o kwotę 13,5 tys. zł z tytułu ujęcia strat aktuarialnych skorygowanych o podatek odroczonego.

	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Stan na początek roku	2 016 278	3 809 485
Łączne całkowite dochody:	(4 091)	(1 793 207)
efektywna część zabezpieczenia ujęta w innych dochodach całkowitych	11 622	(2 385 372)
Podatek odroczonego dotyczący wyceny instrumentów zabezpieczających	(2 208)	670 646
Zyski /(straty) aktuarialne	(16 673)	(96 890)
Podatek odroczonego od zysków /(strat) aktuarialnych	3 168	18 409
Stan na koniec okresu, w tym:	2 012 187	2 016 278

Inne dochody całkowite w podziale na poszczególne instrumenty zabezpieczające:

Instrument zabezpieczający	Planowany termin realizacji pozycji zabezpieczanej i wpływu na wynik finansowy	Część skuteczna ujęta w innych dochodach całkowitych w okresie sprawozdawczym	Kwota usunięta w okresie sprawozdawczym z innych dochodów całkowitych netto i ujęta w wyniku finansowym	Część nieskuteczna ujęta w sprawozdaniu z dochodów w okresie sprawozdawczym
Pożyczka denominowana 14 526 939 EUR	31.12.2020	11 622	-	-
RAZEM		11 622	-	-

Na poszczególne dni bilansowe wartość instrumentów zabezpieczających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiła:

- na dzień 31 grudnia 2015 roku - 14 527 tys. EUR, co stanowiło równowartość 61 906 tys. zł,
- na dzień 31 grudnia 2014 roku - 14 527 tys. EUR, co stanowiło równowartość 61 918 tys. zł.

27.4 Zyski zatrzymane

	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich	2 825 308	2 124 776
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	14 787 565	4 015 322
Razem	17 612 873	6 140 098

Nota 28 Rezerwy

28.1 Zmiana stanu rezerw

Rezerwy	Świadczenia pracownicze	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	670 642	1 863 068	2 533 710
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	16 609	24 761	41 370
Zwiększenie w ciągu roku obrotowego	1 057 453	1 431 853	2 489 306
Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego	(701 148)	(1 905 752)	(2 606 900)
Różnice kursowe	15 241	31 756	46 997
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 058 797	1 445 685	2 504 482

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Rezerwy	Świadczenia pracownicze	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	815 829	675 687	1 491 516
Zwiększenie w ciągu roku obrotowego	652 781	1 839 972	2 492 753
Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego	(843 761)	(692 346)	(1 536 107)
Korekta stopy dyskontowej	45 793	39 755	85 548
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	670 642	1 863 068	2 533 710

Struktura czasowa rezerw	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
część długoterminowa	-	-
część krótkoterminowa	2 504 482	2 533 710
Razem rezerwy	2 504 482	2 533 710

28.2 Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy na świadczenia pracownicze	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
premie	893 108	581 904
zaległe urlopy	165 689	88 738
Razem	1 058 797	670 642

28.3 Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
rabaty od sprzedaży, bonusy	820 510	944 091
koszty badania sprawozdań finansowych	267 382	44 550
niezafakturowane koszty	357 576	220 451
pozostałe koszty	-	653 976
rezerwa na podatek VAT dot. WDT i export	217	-
Razem	1 445 685	1 863 068

Nota 29 Świadczenia pracownicze

29.1 Programy akcji pracowniczych

PCC EXOL SA nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

Uchwałą z dnia 10 listopada 2015 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki przyjęło program motywacyjny dla Prezesa (Członka) Zarządu, realizowanego z wykorzystaniem instytucji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego i emisji warrantów subskrypcyjnych w latach obrotowych 2016-2020.

Przyjęcie Programu ma na celu stworzenie mechanizmów motywujących kluczowego menedżera Spółki do działań zapewniających zarówno długoterminowy wzrost wartości Spółki i jednostek od niej zależnych, jak również trwałą wzrost zysku, a także stabilizację najwyższej kadry menedżerskiej Spółki.

29.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostka Dominująca oraz Tensis Sp. z o.o. wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. Jednostka Dominująca oraz spółka zależna Tensis Sp. z o.o. tworzy rezerwę na świadczenia emerytalne w oparciu o wyliczenia aktuariusza. Zmianę stanu rezerw przedstawia poniższa tabela:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Wartość bieżąca zobowiązań na początek okresu	145 901	49 689
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	28 621	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	7 586	4 863
Wypłacone świadczenia	(16 242)	(7 523)
Koszty odsetek	2 418	1 982
Koszty przyszłego zatrudnienia	-	-
Straty/(Zyski) aktuarialne	16 673	96 890
w tym z tytułu zmian założeń demograficznych	-	29 585
w tym z tytułu zmian założeń finansowych	-	(6 768)
w tym inne	16 673	74 073
Wartość bieżąca zobowiązań na koniec okresu	184 957	145 901

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	106 877	92 967
wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	78 080	52 934
Razem	184 957	145 901

Główne założenia przyjęte przy szacowaniu rezerw dla Jednostki Dominującej oraz spółki zależnej Tensis Sp. z o.o. są następujące:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Stopa dyskontowa (%)	2,30%	2,30%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	6,46%	6,49%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,50%	1,50%

Nota 30 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Kredyty w rachunku bieżącym	-	19 513 711
Kredyty bankowe	93 595 540	109 331 703
Pożyczki otrzymane od:	61 906 551	61 918 172
jednostek powiązanych	61 906 551	61 918 172
pozostałych jednostek	-	-
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe	155 502 091	190 763 586

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Kredyty w rachunku bieżącym	8 167 932	26 846
Kredyty bankowe	16 849 762	9 566 973
Pożyczki otrzymane od:	1 083 365	1 083 568
jednostek powiązanych	1 083 365	1 083 568
pozostałych jednostek	-	-
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	26 101 059	10 677 387

W 2015 roku spółki Grupy Kapitałowej korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych, długoterminowych kredytów obrotowych, krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym oraz pożyczki.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczki na 31 grudnia 2015 roku

Rodzaj kredytu/ pożyczki	Waluta kredytu/ pożyczki	Saldo kredytu w walucie	Saldo kredytu w PLN	Data wygaśnięcia umowy
Kredyt nieodnawialny	PLN		22 476 257	30.06.2024
Kredyt nieodnawialny	PLN		21 357 268	30.06.2024
Kredyt nieodnawialny	PLN		34 919 575	30.06.2024
Kredyt obrotowy	PLN		24 000 000	30.08.2017
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN		8 167 932	24.08.2016
Kredyt obrotowy	USD	9 969	38 888	03.02.2017
Kredyt obrotowy	USD	4 643	18 112	25.06.2016
Kredyt obrotowy	USD	9 330	36 398	25.06.2016
Kredyt obrotowy	USD	1 947 862	7 598 803	02.10.2016
Pożyczka	EUR	14 781 160	62 989 916	31.12.2020
Ogółem			181 603 150	

Oprocentowanie kredytów oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR, LIBOR powiększonej o marżę.

Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie procentowej 7 %.

W 2014 roku spółki Grupy Kapitałowej korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych, długoterminowych kredytów obrotowych, krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym oraz pożyczki.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczki na 31 grudnia 2014 roku

Rodzaj kredytu/ pożyczki	Waluta kredytu/ pożyczki	Saldo kredytu w walucie	Saldo kredytu w PLN	Data wygaśnięcia umowy
Kredyt nieodnawialny	PLN		25 006 831	30.06.2024
Kredyt nieodnawialny	PLN		23 767 712	30.06.2024
Kredyt nieodnawialny	PLN		38 786 520	30.06.2024
Kredyt obrotowy	PLN		24 000 000	30.06.2017
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN		19 513 710	30.06.2016
Kredyt w rachunku bieżącym	USD	7 654	26 846	02.10.2016
Kredyt obrotowy	USD	2 031 300	7 124 175	02.10.2016
Kredyt obrotowy	USD	33 572	117 744	03.02.2017
Kredyt obrotowy	USD	27 285	95 695	25.06.2016
Pożyczka	EUR	14 781 160	63 001 740	31.12.2020
Ogółem			201 440 973	

Na dzień 31.12.2015 roku salda środków pieniężnych w walucie bazowej, dostępnych w ramach otwartych linii kredytowych niepomniejszone o wykorzystanie na dzień bilansowy wynosiły:

Rodzaj kredytu	Waluta kredytu	Saldo kredytu dostępne w walucie
Kredyt obrotowy	PLN	24 750 000
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	25 000 000
Gwarancja	PLN	1 000 000

Spółka PCC EXOL SA posiada kredyt w Linii Wielocelowej w kwocie 50.000.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb związanych z bieżącą działalnością gospodarczą. Zgodnie ze złożonymi dyspozycjami termin spłaty kredytu obrotowego upływa 30.06.2017 a kredytu w rachunku bieżącym 30.06.2016. Oba kredyty są odnawialne a ostateczna spłata nastąpi w terminie do dnia 30 czerwca 2019 roku.

Na dzień 31.12.2014 roku salda środków pieniężnych w walucie bazowej, dostępnych w ramach otwartych linii kredytowych niepomniejszone o wykorzystanie na dzień bilansowy wynosiły:

Rodzaj kredytu	Waluta kredytu	Saldo kredytu dostępne w walucie
Kredyt obrotowy	PLN	24 000 000
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	25 000 000
Gwarancja	PLN	1 000 000

Zabezpieczeniami wierzytelności banków wynikających z zawartych umów kredytowych są:

- hipoteki na nieruchomościach (szczegółowo opisane w nocie 34 Zabezpieczenie umów kredytowych),
- zastawy oraz zabezpieczenia pokrewne ustanowione na rzeczach ruchomych prawnych (szczegółowo opisane w nocie 34 Zabezpieczenie umów kredytowych),
- cesje praw z polis ubezpieczeniowych,
- weksle in blanco,
- poręczenie Spółki Dominującej.

W bieżącym okresie spółki Grupy Kapitałowej terminowo spłacały zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek. Wszystkie postanowienia umów kredytowych i pożyczkowych zostały dotrzymane.

[W nocie 44 Zdarzenia po dniu bilansowym](#) znajduje się informacja o zawarciu umowy kredytowej z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie.

Nota 31 Leasing

31.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółki Grupy nie wykazują zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją wykupu na dzień 31.12.2015 oraz na dzień 31.12.2014.

31.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Należności Grupy z tytułu leasingu operacyjnego są nieistotne.

31.3 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Spółki Grupy Kapitałowej użytkują na mocy leasingu operacyjnego następujące aktywa:

- samochody osobowe,
- urządzenia techniczne,
- pomieszczenia biurowe i gospodarcze.

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
w okresie 1 roku	310 661	245 208
w okresie od 1 do 5 lat	5 760	79 500
Powyżej 5 lat	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	316 421	324 708

Wartość opłat leasingowych ujętych w sprawozdaniu z dochodów:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Minimalne opłaty leasingowe	950 468	814 818

Nota 32 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	58 500
Razem długoterminowe zobowiązania finansowe (zakres MSSF 7)	-	58 500
Razem długoterminowe zobowiązania niefinansowe	-	-
Razem długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	58 500

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	67 620 871	63 872 803
Ubezpieczenia majątkowe	261 603	232 884
Pozostałe zobowiązania finansowe	121 431	227 159
Zobowiązania inwestycyjne	1 222 642	4 408 373
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe (zakres MSSF 7)	69 226 547	68 741 219
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	731 750	540 608
Zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	1 192 302	769 995
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	255 106	-
Zaliczki otrzymane na dostawy	120 808	264 851
Fundusz specjalny	-	315
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	1 414	-
Razem krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	2 301 380	1 575 769
Razem krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	71 527 927	70 316 988
Razem zobowiązania krótko i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	71 527 927	70 375 488

Zobowiązania (struktura walutowa)	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
a) w walucie polskiej	31 983 523	34 783 533
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	39 544 405	35 591 955
b1.EUR		
- w walucie	6 572 419	5 467 701
- w przeliczeniu na PLN	28 008 363	23 304 983
b2.USD		
- w walucie	2 954 953	3 502 155
- w przeliczeniu na PLN	11 527 568	12 282 874
b6.GBP		
- w walucie	250	750
- w przeliczeniu na PLN	1 447	4 099
b10. Pozostałe		
- w walucie	133 104	-
- w przeliczeniu na PLN	7 028	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem	71 527 927	70 375 488

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie [37.2 Transakcje z podmiotami powiązаныmi](#).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-dniowych.

Nota 33 Pozostałe zobowiązania finansowe

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	4 990 793	5 386 381
Zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	1 278 690
<i>wobec jednostek powiązanych</i>	-	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu	4 990 793	4 107 691

Zobowiązania z tytułu faktoringu wynikają z umowy o linię faktoringu odwrotnego jaką zawarła Jednostka Dominująca w dniu 19.08.2014 z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. Umowa została zawarta na czas określony do 17.05.2016.

Finansowaniem faktoringiem odwrotnym objęty jest jeden z kluczowych dostawców Jednostki Dominującej.

Nota 34 Pomoc rządowa

W prezentowanych okresach Spółki Grupy Kapitałowej nie korzystały z pomocy rządowej.

Nota 35 Zobowiązania i należności warunkowe

35.1 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa zidentyfikowała następujące zobowiązania warunkowe:

- zobowiązania warunkowe z tytułu poręczeń

Jednostka Dominująca udzieliła poręczenia na kwotę 39 189 zł (9 196 EUR) za przyszłe zobowiązania leasingowe swojej spółki zależnej PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited z siedzibą w Turcji.

- rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku.

W 2015 roku w Jednostce Dominującej miały miejsce następujące kontrole podatkowe.

W okresie 07.11.2014 – 29.04.2015 odbyła się kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń podatku od towarów i usług za okres od 01.07.2012 do 31.03.2013 roku.

W wyniku przeprowadzonej kontroli Jednostka Dominująca dokonała korekty podatku wraz z odsetkami na kwotę 536 178,52 zł. Urząd Skarbowy zakwestionował Jednostce Dominującej możliwość zastosowania stawki 0% w nielicznych transakcjach wewnątrzspółnotowych. W poprzednim roku obrotowym - w trakcie trwania kontroli - Jednostka Dominująca utworzyła rezerwę na kwotę przewyższającą kwotę dokonanej korekty.

W okresie 07.10.2015 – 02.12.2015 odbyła się kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń podatku dochodowego za lata 2011 i 2012.

Kontrola miała związek ze złożonym w dniu 27.08.2015 roku przez Jednostkę Dominującą wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku dochodowym w kwocie 794 453 zł. Wystąpienie z wnioskiem wiązało się z zakończeniem postępowania o wydanie interpretacji indywidualnych związanych z rozliczeniem należności i zobowiązań przejętych w ramach transakcji aportowej w roku 2011. Korekta oparta była w części o stanowisko wyrażone przez organy podatkowe w wydanych interpretacjach, natomiast w części była wynikiem analizy aktualnych stanowisk władz podatkowych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli nie znaleziono podstaw do stwierdzenia nadpłaty.

W dniu 10 grudnia 2015 roku Jednostka Dominująca złożyła zastrzeżenia do protokołu kontroli, które nie zostały uwzględnione. Termin na wydanie decyzji w sprawie stwierdzenia nadpłaty został przesunięty do 29 kwietnia 2016 roku.

W roku 2015 Jednostka Dominująca utworzyła odpis aktualizujący na należność z tytułu nadpłaty w podatku dochodowym w kwocie 794.453 zł.

- pozostałe zobowiązania warunkowe

W prezentowanych okresach Grupa nie zidentyfikowała innych zobowiązań warunkowych.

35.2 Należności warunkowe

Grupa nie zidentyfikowała należności warunkowych

Nota 36 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy

36.1 Zabezpieczenie umów kredytowych oraz umów pożyczek z podmiotami spoza Grupy PCC

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ustanowiły na rzecz swoich kredytodawców i pożyczkodawców zewnętrznych następujące rodzaje zabezpieczeń:

- weksle własne in blanco - zgodnie z wystawionymi deklaracjami wekslowymi wierzyciel, w przypadku niedotrzymania warunków umowy ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu, łącznie z odsetkami oraz kosztami postępowania sądowego. Płatność z tytułu weksla jest wymagalna w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia Spółki,
- cesje praw z polis ubezpieczeniowych,
- hipoteki na nieruchomościach - łączna kwota hipotek, którymi obciążone są nieruchomości Spółki wynosi 213 300 000 zł,
- zastaw rejestrowy oraz zabezpieczenia pokrewne ustanowione na rzeczach ruchomych oraz prawach wchodzących w skład:
  - zorganizowanej części Przedsiębiorstwa składających się z Wydziału Produkcji Etoksylatów w Brzegu Dolnym, Wydziału Produkcji Etoksylatów w Płocku, Wydziału Produkcji Siarczanowanych w Brzegu Dolnym - zastaw w wysokości 11 051 107 zł zabezpieczający wierzytelność do kwoty 138 300 000 zł,
  - zorganizowanej części Przedsiębiorstwa składających się z Wydziału Produkcji Etoksylatów w Brzegu Dolnym, Wydziału Produkcji Etoksylatów w Płocku, Wydziału Produkcji Siarczanowanych w Brzegu Dolnym - zastaw w wysokości 11 051 107 zł zabezpieczający wierzytelność do kwoty 125 000 000 zł,

Nota 37 Informacje o podmiotach powiązanych

Jednostką dominującą wyższego szczebla jest PCC SE z siedzibą w Duisburgu.

37.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

	01.01.2015-31.12.2015			
	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Pozostałe przychody operacyjne i finansowe
jednostkom zależnym podlegających konsolidacji	-	-	-	-
jednostkom zależnym nie objętych konsolidacją	-	-	-	1 156
pozostałe podmioty powiązane	22 509 432	69 034 104	-	56 988
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązаныm	22 509 432	69 034 104	-	58 144

	01.01.2015-31.12.2015			
	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	transfery związane z umowami o finansowanie
jednostka dominująca	2 267 920	-	-	4 263 039
jednostkom zależnym podlegających konsolidacji	-	-	-	-
jednostkom zależnym nie objętych konsolidacją	-	425 567	-	-
pozostałe podmioty powiązane	16 289 378	30 253 152	3 290 855	15 097
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	18 557 298	30 678 719	3 290 855	4 278 136

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	01.01.2014-31.12.2014			
	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Transfery na podstawie umów o finansowanie, w tym dywidendy
jednostkom zależnym nie objętych konsolidacją	397	-	-	-
pozostałe podmioty powiązane	26 269 623	78 443 175	1 504	78 595
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	26 270 020	78 443 175	1 504	78 595

	01.01.2014-31.12.2014			
	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	transfery związane z umowami o finansowanie
jednostka dominująca	2 628 026	-	-	6 132 869
jednostkom zależnym podlegających konsolidacji	113 926	-	-	-
jednostkom zależnym nie objętych konsolidacją	327 846	-	-	-
pozostałe podmioty powiązane	13 316 963	25 876 921	2 644 094	527 314
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	16 386 761	25 876 921	2 644 094	6 660 183

Należności od podmiotów powiązanych	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
jednostka dominująca	-	11 821
od jednostek zależnych podlegających konsolidacji	-	-
od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji	20 716	128 261
pozostałe podmioty powiązane	15 431 858	17 445 069
Razem należności od podmiotów powiązanych	15 452 574	17 585 151

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
jednostki dominujące	63 477 371	63 491 698
wobec jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji	31 529	31 535
wobec pozostałych podmiotów powiązanych	6 735 915	5 748 757
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	70 244 815	69 271 990

37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów i usług lub oparte są o koszt ich wytworzenia.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

37.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Wynagrodzenia Zarządu w 2015 roku

Członkowie Zarządu	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2014 roku
Mirosław Siwirski	01.01.2015-31.12.2015	385 238	150 000	-	4 977	540 215
Rafał Zdon	01.01.2015-31.12.2015	36 000	-	-	-	36 000
RAZEM		421 238	150 000	-	4 977	576 215

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej w 2015 roku

Członkowie Rady Nadzorczej	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2014 roku
Waldemar Preusner	01.01.2015-31.12.2015	-	-	-	-	-
Alfred Pelzer	01.01.2015-31.12.2015	-	-	-	-	-
Wiesław Klimkowski	01.01.2015-31.12.2015	-	-	-	-	-
Daniel Ozon	01.01.2015-31.12.2015	48 000	-	-	-	48 000
Kamila Spark	01.01.2015-31.12.2015	48 000	-	-	-	48 000
RAZEM		96 000	-	-	-	96 000

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Wynagrodzenia Zarządu w 2014 roku

Członkowie Zarządu	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2013 roku
Mirosław Siwirski	01.01.2014-31.12.2014	384 000	60 000	-	11 774	455 774
Rafał Zdon	01.01.2014-31.12.2014	36 000	-	-	-	36 000
RAZEM		420 000	60 000	-	11 774	491 774

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej w 2014 roku

Członkowie Rady Nadzorczej	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2013 roku
Waldemar Preusner	01.01.2014-31.12.2014	-	-	-	-	-
Alfred Pelzer	01.01.2014-31.12.2014	-	-	-	-	-
Wiesław Klimkowski	01.01.2014-31.12.2014	-	-	-	-	-
Daniel Ozon	01.01.2014-31.12.2014	45 600	-	-	-	45 600
Maciej Tybura	01.01.2014-10.10.2014	35 522	-	-	-	35 522
Kamila Spark	01.01.2014-31.12.2014	45 600	-	-	-	45 600
RAZEM		126 722	-	-	-	126 722

Nota 38 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa dopuszcza również możliwość zawierania transakcji z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontraktów na zamianę stóp procentowych (swap procentowy) oraz walutowych kontraktów terminowych typu forward. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym, powstających w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

38.1 Ryzyko stopy procentowej i płynności

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne w inwestycje o zmiennej stopie co powoduje zmniejszenie zysków z inwestycji w sytuacji spadku stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w poniższych notach.

Z uwagi na to, że Grupa posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa stosowała zabezpieczenia stóp procentowych w ograniczonym zakresie, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Stan na 31.12.2015

Oprocentowanie stałe	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	72 718 872	72 718 872	-	-	-	72 718 872
Pożyczki udzielone	20 326	20 326	-	-	-	20 326
Należności finansowe	72 698 546	72 698 546	-	-	-	72 698 546
Zobowiązania	132 216 462	74 643 370	8 666 917	70 573 468	-	153 883 755
Kredyty bankowe i pożyczki	62 989 915	5 416 823	8 666 917	70 573 468	-	84 657 208
Zobowiązania finansowe	69 226 547	69 226 547	-	-	-	69 226 547
Razem	204 935 334	147 362 242	8 666 917	70 573 468	-	226 602 627

Oprocentowanie zmienne	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	13 417 717	13 417 717	-	-	-	13 417 717
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	13 417 717	13 417 717	-	-	-	13 417 717
Zobowiązania	123 604 028	32 830 072	47 041 309	21 733 014	34 870 695	136 475 090
Kredyty i pożyczki	118 613 234	27 839 278	47 041 309	21 733 014	34 870 695	131 484 296
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 990 794	4 990 794	-	-	-	4 990 794
Razem	137 021 745	46 247 789	47 041 309	21 733 014	34 870 695	149 892 807

* Instrumenty pochodne zaprezentowane zostały jako wymagalne w okresie do roku niezależnie od terminu wymagalności z uwagi na fakt, że jest możliwe zamknięcie instrumentu pochodnego przed terminem zapadalności

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Stan na 31.12.2014

Oprocentowanie stałe	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	69 042 282	69 042 282	-	-	-	69 042 282
Należności finansowe	69 042 282	69 042 282	-	-	-	69 042 282
Zobowiązania	133 021 649	75 437 749	8 668 544	8 668 544	66 252 444	159 027 281
Kredyty bankowe i pożyczki	63 001 740	5 417 840	8 668 544	8 668 544	66 252 444	89 007 372
Zobowiązania finansowe	68 741 219	68 741 219	-	-	-	68 741 219
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 278 691	1 278 691	-	-	-	1 278 691
Razem	202 063 931	144 480 031	8 668 544	8 668 544	66 252 444	228 069 563

Oprocentowanie zmienne	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	9 639 115	9 639 115	-	-	-	9 639 115
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	9 639 115	9 639 115	-	-	-	9 639 115
Zobowiązania	142 546 925	24 814 576	68 944 682	23 045 533	45 189 476	161 994 267
Kredyty i pożyczki	138 439 234	20 706 885	68 944 682	23 045 533	45 189 476	157 886 576
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 107 691	4 107 691	-	-	-	4 107 691
Razem	152 186 040	34 453 691	68 944 682	23 045 533	45 189 476	171 633 382

* Instrumenty pochodne zaprezentowane zostały jako wymagalne w okresie do roku niezależnie od terminu wymagalności z uwagi na fakt, że jest możliwe zamknięcie instrumentu pochodnego przed terminem zapadalności

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Grupa jest narażona również na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie Zarządu jednostki dominującej, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczące.

38.2 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej oraz ponoszenie większości kosztów wytworzenia w walucie krajowej. Ponadto Grupa posiada kredyty, pożyczki oraz depozyty i lokaty w walucie obcej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR. Ekspozycja na ryzyko związane z innymi, niż wymienione, walutami nie jest istotna.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w zł	-	323 666	2,4%	-	169 701	1,8%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w EUR	1 737 572	7 404 663	55,2%	2 208 579	9 413 627	97,2%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w USD	1 457 224	5 684 777	42,4%	28 207	98 926	1,0%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w GBP	797	4 611	0,0%	1 181	6 459	0,1%
		13 417 717	100%		9 688 713	100%

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Należności handlowe i pozostałe w zł	-	30 696 563	40,6%	-	30 439 410	40,5%
Należności handlowe i pozostałe w EUR	7 687 876	32 761 883	43,3%	8 143 304	34 709 204	46,1%
Należności handlowe i pozostałe w USD	3 123 911	12 186 690	16,1%	2 876 229	10 087 631	13,4%
		75 645 136	100%		75 236 244	100%

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w zł	-	31 983 523	44,7%	-	34 783 533	49,4%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w EUR	6 572 419	28 008 363	39,2%	5 467 701	23 304 983	33,1%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w USD	2 954 953	11 527 568	16,1%	3 502 155	12 282 874	17,5%
Zobowiązania handlowe w innych walutach	-	8 475	0,0%	750	4 099	0,0%
		71 527 927	100%		70 375 488	100%

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Kredyty i pożyczki w zł	-	110 921 033	61,1%	-	131 074 773	65,1%
Kredyty i pożyczki w EUR	14 781 160	62 989 916	34,7%	14 781 160	63 001 740	31,3%
Kredyty i pożyczki w USD	1 971 803	7 692 201	4,2%	2 099 811	7 364 460	3,7%
		181 603 150	100%		201 440 973	100%

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Łącznie ekspozycja w walutach obcych						
PLN		173 924 785	50,8%		196 467 417	55,1%
EUR	30 779 027	131 164 825	38,3%	30 600 744	130 429 554	36,6%
USD	9 507 891	37 091 235	10,8%	8 506 402	29 833 891	8,4%
GBP	797	4 611	0,0%	1 931	10 558	0,0%
Inne	-	8 475	0,0%	-	-	0,0%
		342 193 931	100%		356 741 420	100%

Grupa zarządza ryzykiem walutowym stosując hedging naturalny oraz pochodne instrumenty finansowe. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące sukcesywną część przychodów ze sprzedaży oraz dalsze okresy. W rezultacie, Grupa podejmuje działania zabezpieczające przed gwałtowną aprecjacją złotego względem dolara i/lub euro. Grupa dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty forward,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

38.3 Inne ryzyko cenowe

Grupa nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Grupy jak i surowców. Produkty Grupy oraz surowce nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających.

38.4 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego innych walut niż EUR i USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana w zakresie ryzyka cenowego.

Powyżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę nie uwzględnia wpływu opodatkowania.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

stan na 31.12.2015

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w zł. PLN	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe				Inne ryzyko cenowe*			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN								
		+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD	+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD								
		+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	15%	-15%	15%	-15%	10%	-10%	10%	-10%
AKTYWA	86 136 589	(134 063)	134 063	-	-	(5 806 295)	5 806 295	-	-	-	-	-	-
Inwestycje w pozostałych jednostkach	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności finansowe	72 698 546	-	-	-	-	(4 494 857)	4 494 857	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe*	20 326	-	-	-	-	(2 033)	2 033	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 417 717	(134 063)	134 063	-	-	(1 309 405)	1 309 405	-	-	-	-	-	-
PASYWA	255 820 490	1 236 040	(1 236 040)	-	-	11 022 652	(11 022 652)	-	-	-	-	-	-
Kredyty bankowe i pożyczki	181 603 150	1 186 132	(1 186 132)	-	-	7 068 212	(7 068 212)	-	-	-	-	-	-
Zobowiązanie z tyt. leasingu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	69 226 547	-	-	-	-	3 954 440	(3 954 440)	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 990 793	49 908	(49 908)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

stan na 31.12.2014

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w zł. PLN	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe				Inne ryzyko cenowe*			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN								
		+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD	+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD								
		+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	15%	-15%	15%	-15%	10%	-10%	10%	-10%
AKTYWA	78 730 995	(96 391)	96 391	-	-	(8 147 377)	8 147 377	-	-	-	-	-	-
Inwestycje w pozostałych jednostkach	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności finansowe	69 042 282	-	-	-	-	(6 719 525)	6 719 525	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 688 713	(96 391)	96 391	-	-	(1 427 852)	1 427 852	-	-	-	-	-	-
PASYWA	275 568 573	1 425 469	(1 425 469)	-	-	16 085 527	(16 085 527)	-	-	-	-	-	-
Kredyty bankowe i pożyczki	201 440 973	1 384 392	(1 384 392)	-	-	10 554 930	(10 554 930)	-	-	-	-	-	-
Zobowiązanie z tyt. leasingu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	68 741 219	-	-	-	-	5 338 793	(5 338 793)	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 386 381	41 077	(41 077)	-	-	191 804	(191 804)	-	-	-	-	-	-

38.5 Ryzyko cen surowców

Grupa kapitałowa PCC EXOL jest przede wszystkim producentem chemikaliów, których ceny są silnie uzależnione od cen surowców, z których część podlega dużej zmienności wynikającej m. in. z cykliczności koniunktury w gospodarce światowej. W szczególności dotyczy to produktów opartych na bazie petrochemikaliów, na które popyt ulega silnym wahaniom, co rzutuje na ceny, a ostatecznie bardzo istotnie wpływa na wyniki finansowe Grupy.

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki Grupa prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw strategicznych surowców. W prezentowanych okresach działalność Grupy PCC EXOL podlegała ryzyku cenowemu w przypadku takich surowców jak np.: benzen, propylen, tlenek propylenu, tlenek etylenu, alkohol laurylowy, alkilobenzen, węgiel kamienny.

38.6 Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Grupę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 72 699 tys. zł na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 roku (69 042 tys. zł na 31 grudnia 2014 roku) i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności z tyt. dostaw robót i usług.

Pozycje w sprawozdaniu finansowym	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane		
			1-90 dni	90-150 dni	>150 dni
Należności finansowe	72 698 546	64 212 591	8 181 942	20 547	283 466
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 417 717	13 417 717	-	-	-
Pozostałe należności finansowe	20 326	20 326	-	-	-

stan na 31.12.2014

Pozycje w sprawozdaniu finansowym	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane		
			1-90 dni	90-150 dni	>150 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	69 042 282	62 963 888	5 680 399	32 359	365
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 688 713	9 688 713	-	-	-
Pozostałe należności finansowe	-	-	-	-	-

Odpisy aktualizujące w związku ze stratami kredytowymi	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Stan na 1 stycznia	749 450	1 095 841
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	4 613	-
Zwiększenia - odpis utworzony w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych	14 107	-
Rozwiązanie - odpis odwrócony w pozostałych kosztach operacyjnych	(3 004)	(346 391)
Stan na 31 grudnia	765 166	749 450

Zdaniem Zarządu podmiotu dominującego nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego, gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Udział należności z tytułu dostaw i usług od 10 największych odbiorców w ogóle należności z tytułu dostaw i usług na dzień bilansowy wyniósł 66,2% (64,1% na 31 grudnia 2014 roku). Spółki Grupy podejmują działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, polegające na: sprawdzaniu wiarygodności odbiorców, ustalaniu limitów kredytowych, monitorowaniu sytuacji odbiorcy, uzyskiwaniu zabezpieczeń (weksle, akredytywy, poręczenia, zabezpieczenia na ruchomościach i nieruchomościach).

Uwzględniając powyższe, w ocenie Zarządu jednostki dominującej, ryzyko kredytowe zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących.

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji okresowo wolnych środków pieniężnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych dokonanych przez wyspecjalizowane Agencje ratingowe (Fitch i Moody's).

	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
Najwyższy	1%	23%
Wysoki	39%	-
Średniowysoki	2%	-
Średni	58%	77%
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	100%	100%

Poziom Najwyższy	- rating od AAA do AA-
Poziom Wysoki	- rating od A+ do A-
Poziom Średniowysoki	- BBB+ do BBB-
Średni	- BB+ do BB-

Nota 39 Zarządzanie kapitałem

Głównym założeniem polityki Grupy PCC EXOL w zakresie zarządzanie kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój przy zapewnieniu dbałości o interesy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zobowiązania, na temat których odpowiednia informacja ujawniona została w notach nr 37. oraz kapitały szczegółowo omówione w nocie nr 27.

Grupa systematycznie monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań. Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy.

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

W latach prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźniki: rentowności kapitału i relacji kapitału własnego do zobowiązań kształtowały się odpowiednio:

Lp.	Nazwa wskaźnika	31.12.2015	31.12.2014
1	rentowność kapitałów własnych *	6,2%	1,8%
2	relacja kapitału własnego do zobowiązań **	84,1%	73,1%

* - [zysk netto](#) do wartości [kapitałów własnych](#) Spółki na dzień bilansowy

** - stosunek wartości [kapitałów własnych](#) do wartości [zobowiązań](#) na dzień bilansowy

Jednostka Dominująca jako spółka akcyjna podlega regulacji wynikającej z art. 396. § 1 Kodeksu spółek handlowych, która wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Nota 40 Instrumenty finansowe

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, które wykazane zostały w sprawozdaniu finansowym według wartości innej niż wartość godziwa, w podziale na poszczególne kategorie aktywów i pasywów.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej na 31.12.2015

	Nota	Kategoria wg MSR 39	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39			Wartość godziwa
					Wyceniane w zamortyzowanym kosztem	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wyceniane w wartości godziwej przez kapitały	
Należności finansowe		A	*	72 698 546	72 698 546	-	-	72 698 546
Pozostałe aktywa finansowe		A	*	20 326	20 326	-	-	20 326
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		A	*	13 417 717	13 417 717	-	-	13 417 717
Zobowiązania finansowe		E	*	69 226 547	69 226 547	-	-	69 226 547
Pozostałe zobowiązania finansowe		E	*	4 990 793	4 990 793	-	-	4 990 793
Kredyty i pożyczki		E	*	181 603 150	181 603 150	-	-	181 603 150
Razem				341 957 079	341 957 079	-	-	341 957 079

A- Pożyczki i należności

B- Aktywa dostępne do sprzedaży

E- Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych wymienione w MSR 39 takie jak:

- instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie,
- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik,
- instrumenty pochodne wykorzystywane jako zabezpieczenie,
- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej

nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

* Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji bilansowych

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej na 31.12.2014

	Nota	Kategoria wg MSR 39	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39			Wartość godziwa
					Wyceniane w zamortyzowanym kosztem	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wyceniane w wartości godziwej przez kapitały	
Należności finansowe		A	*	69 042 282	69 042 282	-	-	69 042 282
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		A	*	9 688 713	9 688 713	-	-	9 688 713
Zobowiązania finansowe		E	*	68 741 219	68 741 219			68 741 219
Pozostałe zobowiązania finansowe		E	*	5 386 381	5 386 381	-	-	5 386 381
Kredyty i pożyczki		E	*	201 440 973	201 440 973	-	-	201 440 973
Razem				354 299 568	354 299 568	-	-	354 299 568

C- Pożyczki i należności

D- Aktywa dostępne do sprzedaży

E- Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych wymienione w MSR 39 takie jak:

- instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie,
- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik,
- instrumenty pochodne wykorzystywane jako zabezpieczenie,
- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej

nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

* Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji bilansowych

Nota 41 Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	361 305	7 088 183
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	1 882 429	-
Zmiana zaliczek na rzeczowy majątek trwały i wartości niematerialne	(186 936)	186 936
Razem	2 056 798	7 275 119

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	897 332	16 905 197
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	(1 358 701)	
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	2 694 161	(2 447 104)
Inne korekty	-	(10 915)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu faktoringu odwrotnego	883 103	4 107 691
Razem	3 115 895	18 554 869

Nota 42 Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zarząd	4	4
Administracja	26	21
Dział sprzedaży	34	35
Pion produkcji	153	123
Pozostali	35	21
Razem	252	204

Nota 43 Wynagrodzenie biegłego rewidenta

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	50 000	49 000
Przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego skróconego sprawozdania finansowego	22 000	21 000
Pozostałe usługi	11 000	19 500
Razem	83 000	89 500

Nota 44 Zdarzenia po dniu bilansowym

Zawarcie umowy z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

W dniu 19 lutego 2016 roku Spółka zawarła z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie ("BOŚ") umowę kredytową na kwotę 63 mln zł. Kredyt został przeznaczony na refinansowanie pożyczki udzielonej przez głównego udziałowca PCC SE z siedzibą w Duisburgu.

Umowa została zawarta na okres od 19.02.2016 r. do 30.11.2025 r. Kredyt oprocentowany jest według stawki WIBOR 3M plus marża banku, natomiast spłata odbywać się będzie w ratach płatnych co miesiąc od dnia 30.06.2016 r.

Jako zabezpieczenie zawartej umowy ustanowione zostaną przez Spółkę na rzecz BOŚ ograniczone prawa rzeczowe (hipoteka oraz zastaw) na zorganizowanych częściach przedsiębiorstwa Spółki.

Połączenie ze spółką zależną Tensis

1 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu połączenia Spółki ze spółką zależną Tensis Sp. z o.o.

Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej Tensis Sp. z o.o. na spółkę przejmującą PCC EXOL SA. Na skutek połączenia spółka przejmowana Tensis Sp. z o. o. została rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, a spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej.

Likwidacja spółki zależnej PCC Exol Philippines Inc

W dniu 17.03.2016 r. Rada Dyrektorów spółki zależnej PCC Exol Philippines Inc. z siedzibą w Batangas, Filipiny podjęła uchwałę w sprawie zamknięcia Spółki oraz zaprzestania jej działalności z dniem 31.03.2016 r. W tym samym dniu akcjonariusze Spółki – po zapoznaniu się z decyzją Rady Dyrektorów, podjęli również uchwałę w przedmiotowej sprawie. Tym samym został rozpoczęty proces likwidacji Spółki, który będzie przebiegał zgodnie z prawem filipińskim. Spółka w okresie od 26 maja 2014 r. – tj. od dnia rejestracji do dnia 17.03.2016 r. nie prowadziła działalności produkcyjnej. Członkowie Rady Dyrektorów i członkowie organów zarządzających realizują funkcje likwidacyjne spółki.

Na dzień 31.12.2015 r. PCC EXOL SA objęła odpisem aktualizującym całość udziałów posiadanych w spółce zależnej PCC Exol Philippines Inc.